

Посвячене
християнське життя

Живе та діяльне — Боже Слово

*Але щоб зростали в благодаті й пізнанні
Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа.
Йому слава і тепер, і дня вічного! Амінь.
2 Петра 3:18*

6

ПЛВЦ

Зміст

Живе та діяльне — Боже Слово	3
Вступ.....	5
I. Важливість Божого Слова	6
II. Читання Слова.....	11
III. Вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням.....	16
IV. Розмірковування/Вивчення напам'ять	21
Завершення.....	25
Додаток А. Плани читання Біблії.....	32
Додаток Б. Система «8 × 8» — вивчення Біблії напам'ять за допомогою розмірковування	47

Живе та діяльне — Боже Слово

6

У цьому уроці ми хочемо підштовхнути вас до постійного заглиблення у Боже Слово. Зараз ми не зупинятимемося на методах вивчення Біблії, оскільки вони детально розглядалися у курсах «Як вивчати Біблію» та «Поглиблені методи вивчення Біблії», де йшлося про те, як правильно тлумачити Боже Слово та потім застосовувати його у власному житті. А в цьому уроці ми хочемо застановитися на особистому спілкуванні з Богом під час читання Біблії. Це щоденна пожива, яка вам потрібна для життя у близькості з Богом та для духовного зростання.

Цей урок взятий з курсу «Посвячене християнське життя». Інші уроки цього курсу:

- 1) «Мета та процес християнського життя»
Чи знаєте ви що таке мета? Вам важко бути «хорошим» християнином? Дізнайтеся, що хоче зробити Бог у вас і через вас у цьому надзвичайному житті, до якого ми покликані.
- 2) «Сила для духовного життя»
Дізнайтеся про служіння Святого Духа невіруючим та віруючим і три заповіді щодо Святого Духа, які дає Боже Слово.
- 3) «Війна»
Ми перебуваємо в духовній боротьбі з рішучим ворогом. Дізнайтеся про тактику сатани і про те, як бути переможцем.
- 4) «Молитва: поклоніння та хвала»
Молитва — це вираження наших відносин з Богом. Навчіться новому спрямуванню молитви — як шукати Його лиця перш ніж шукати Його руку.
- 5) «Молитва: прохання та заступництво»
А зараз, зосередившись на Всемогутньому Богові, дізнайтеся про радість заступництва. Сюди включені основні принципи молитви, перешкоди для молитви і важливість спільної молитви.
- 7) «Ходіння вірою»
Фундаментальним принципом життя в Божому Царстві є віра. Дізнайтеся як долати виклики вірі, а також які є етапи пізнання Божої волі у вашому житті.

- 8) «Духовна переміна»
Бог обіцяв, що Він перемінить нас силою Свого Святого Духа так, що ми станемо схожими на Нього. В цьому уроці ми спробуємо дати відповідь на питання: які зміни в моєму характері мають відбутися в результаті ходження з Христом?
- 9) «Розуміння страждань»
Дізнайтеся п'ять цілей страждання і як наша реакція на страждання може збудувати або зруйнувати нас. Ми самі вирішуємо чи страждання приведе нас до озлобленості чи до духовної зрілості.
- 10) «Спільність у родині»
Дізнайтеся як допомогти побудувати спільність у церкві, нашій «родині», як вирішувати конфлікти і як практикувати спілкування, яке прославлятиме Христа і принесе радість в наші серця.
- 11) «Служіння своїм ближнім»
Цей урок вимагатиме від вас перевірки як ви можете служити іншим. Він відкриє вам очі на те, для чого Бог дав вам дари Святого Духа і наскільки важливо для вас служити людям навколо.
- 12) «Використання часу»
Біблія говорить про роботу і як ми маємо використовувати час? Чи знаєте ви свої пріоритети і чи ставите ви цілі, які відображають це? Цей урок допоможе вам правильно використовувати час.
- 13) «Підготовка до відродження»
Існує так багато розмов про відродження, але так мало свідчень цього. Погляньте на історію відроджень і принципи, які ми можемо використати, щоб принести відродження зараз, сюди — в наші життя, в нашу церкву, в Україну.

Вступ

Щоб здобути більше користі від вашої духовної подорожі, виконуючи цей урок, ми рекомендуємо зробити три речі:

- 1) Вивчаючи цей урок, ведіть духовний щоденник. В ньому ви запишете імена людей і потреби, за які ви молитесь, відповіді Бога і місця Біблії, які ви читаете, і чому вчить вас Господь.
- 2) Поставте собі метою щодня проводити тихий час з Богом. Якщо ви лідер, ми закликаємо вас виділити для цього одну годину на день протягом місяця. Однак якщо у вас ще немає регулярного часу спілкування з Богом, почніть з того, щоб кожного дня ставити собі мету — проводити такий час і практикувати це протягом місяця.
- 3) Вчіть напам'ять 4 вірші з Біблії. Ми пропонуємо вам вибрати 4 вірші з 11 розділу Послання до Євреїв — найвідомішого розділу про віру.

В уроці будуть запитання, вправи і завдання, які допоможуть вам взаємодіяти з матеріалом і застосовувати його в житті. Зверніть увагу, що в кінці уроку є відповіді і ви можете перевірити наскільки засвоїли матеріал.

Ми радимо вам завести окремий зошит для виконання вправ. Це буде ваш «зошит роздумів», де ви можете записувати свої відповіді і думки з поданого матеріалу. Записи підкріплюють навчання, тому це чудовий інструмент для особистого зростання.

План уроку

- I. Важливість Божого Слова
 - A. Здобута користь
 - B. Пріоритет
- II. Читання Слова
 - A. Наявність плану
 - B. Ефективне читання
- III. Вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням
 - A. Характеристики методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням
 - B. Пояснення методу вивчення з молитовним розмірковуванням
 - C. Застосування вивченого
 - D. Приклад вивчення із застосуванням
- IV. Розмірковування/Вивчення напам'ять
 - A. Принцип розмірковування
 - B. План вивчення напам'ять

Завершення

Цілі уроку

До кінця цього уроку ви повинні вміти:

1. Назвати щонайменше сім переваг, які Боже Слово дає християнину.
2. Скласти особистий план для систематичного читання Біблії.
3. Назвати п'ять характерних особливостей якісного методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням.
4. Перерахувати, які кроки слід зробити для застосування Божого Слова у щоденному житті.
5. Виконати зазначені кроки у роботі з одним уривком Писання та розповісти іншій людині про те, що ви взяли для себе.

6. Підлаштувати під особисті потреби план розмірковування над Писанням та вивчення напам'ять біблійних уривків. План повинен містити цілі на найближчі шість місяців.

Завдання до уроку

1. Перегляньте план уроку та детально ознайомтесь із цілями уроку.
2. Прочитайте урок, дайте відповіді на питання і виконайте вправи, звертаючись, де вказано, до Біблії та текстів, обов'язкових до прочитання у цьому уроці.
3. Додатки до цього уроку містять інструкції та довідкову інформацію, а тому вони не є лише матеріалами для читання, які необхідно прочитати для виконання завдань.
Додаток А «Плани читання Біблії».
Додаток Б «Система „8 × 8“ — вивчення Біблії напам'ять за допомогою розмірковування».
4. У цьому уроці до вас звучатиме заклик про впровадження нових методів читання і вивчення Біблії під час вашого тихого спілкування з Богом. Зробіть тихий час з Богом своїм найвищим пріоритетом. У вашому християнському житті немає нічого важливішого ніж ваші відносини з Богом. Можливо, виявиться, що у вас не буде змоги виконати усі завдання за одну годину, тому вам потрібно буде правильно розпорядитися часом.
5. У цьому уроці ви познайомитеся з новим методом вивчення напам'ять біблійних уривків. У його основі лежатиме розмірковування. Ми рекомендуємо використовувати цей метод і присвятити себе регулярному вивченню Писання напам'ять і роздумуванню над ним. Ми рекомендуємо зосередитися на Посланні до Євреїв, 11 і намагатися вивчити напам'ять хоча б 4 вірші. Складіть шестимісячний особистий план для розмірковування над Писанням і вивчення його напам'ять (проект).

Визначення ключових термінів

Застосування — процес використання істини, яку ви пізнали, у повсякденному практичному житті.

Розмірковування — серйозне та тривале розважання над тією чи іншою темою.

Вивчення напам'ять — завчання інформації задля подальшого її відновлення слово в слово.

I. Важливість Божого Слова

«Освятити Ти їх правдою! Твоє слово то правда» (Івана 17:17)

Своє останнє послання Павло написав Тимофієві, своєму духовному сину. Воно зосереджено на тому, як Тимофій мав жити та поводитися у світі, в якому він був покликаний до служіння, проте хід думок Павла протягом цілого послання пронизує одна тема — Боже Слово. Кілька разів Павло чітко вказує на те, наскільки важливим та цінним є Писання у різних труднощах, що виникають у житті та служінні.

Вправа 1

Прочитайте вказані нижче вірші з 2 Тимофію та запишіть у своєму зошиті, що Павло каже про Боже Слово.

а) 2:9

в) 3:15

д) 3:17

б) 2:15

г) 3:16

е) 4:2

Павло знав, що у світі, який ворогує з Богом, неможливо жити без належного підкріплення Божим Словом. Біблія є духовною поживою для християнина. Вам точно так само, як Тимофію та Павлові, абсолютно необхідно виявляти старанність та пильність у Слові.

Наведемо свідчення одного новонаверненого християнина, який на певний час втратив, а потім знову знайшов шанобливе та вдячне ставлення до спілкування з Богом через Його Слово.

Для мене, коли я став християнином, однією з найбільш очевидних характерних змін у моєму житті стала поява голоду до Божого Слова. Я вставав рано-вранці і проводив щонайменше годину у вивченні Біблії та молитві, перш ніж піти на навчання в університет, а ввечері нерідко ходив на заняття з вивчення Біблії або на церковні зібрання, де можна було почути Боже Слово. У мене була невгамована спрага до Біблії, і я бачив, що все більше й більше зростаю у вірі.

Крім того, у мене з'явилася любов до того, щоб ділитися здобутими дивовижними істинами з іншими людьми. Навчання людей Біблії було для мене найбільшою радістю. Я хотів дізнаватися більше і вміти якомога краще навчати, і тому вирішив піти у біблійну школу. У перший день навчання мені здавалося, що я потрапив на небеса. Я навіть уявити собі не міг, що зможу щодня ходити на заняття та вивчати Біблію. Я від усього серця віддався науці, особливо вивченню грецької мови. Моя наполеглива праця винагороджувалася добрими оцінками, а знання Біблії постійно зростали.

Але до кінця першого року навчання у біблійній школі ситуація почала змінюватися. Замість духовного зростання я почав помічати у своєму духовному житті певну слабкість. У мене почали виникати проблеми зі спокусами, які, здавалося, я вже давно переміг. У стосунках з іншими людьми я зробився нетерплячим. Біблія зробилася для мене сухою та нецікавою, у мене пропало прагнення відводити час для того, щоб побути наодинці з Богом та Його Словом. Що ж сталося? У якийсь момент Біблія стала для мене предметом моїх наукових досліджень та інтелектуальної допитливості, але перестала бути поживою для душі. Я міг вимальовувати схеми грецьких речень, але не чув Божого голосу. І допоки я не відновив здатність застосовувати Біблію у своєму житті та дбати про розвиток і зростання стосунків з Богом через Його Слово, я не міг вибратися з духовної колії, у яку я потрапив.

Вас ця історія дивує? Вам легко відволіктися від того, щоб якісно проводити час з Господом, вивчати Його Слово і спілкуватися з Ним? Безсумнівно, з цим час від часу стикається кожен християнин. Як нам уникати цих пасток? Для початку ми маємо бути переконаними у цінності Божого Слова та необхідності жити ним.

А. Здобута користь

Для того щоб ще глибше оцінити важливість Слова, розгорніть Псалом 119, — у ньому псалмоспівець підносить цінність Божого Слова. Мабуть, у жодному іншому місці Писання ми не знайдемо ширшого переліку багатств Біблії. Прочитайте цей псалом повністю, зауважуючи різні сторони цінності Писання.

Вправа 2

Назвіть щонайменше десять корисних рис Божого Слова, згаданих у Псалмі 119.

Чи ви так само думаєте про Боже Слово? Чи занурилися ви у нього, чи прагнете, слухаєтеся та цінуєте його понад усе інше?

У Посланні до Євреїв 4:12 сказано: «*Бо Боже Слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, проходить воно аж до поділу душі й духа, суглобів та мозків, і спосібне су-*

дити думки та наміри серця». Чи бувало у вас так, що ви брали до рук Біблію та вважали її живою? Чи ви коли-небудь думали про неї як про джерело сили? Ми неодноразово чули про необхідність коритися Богові, і ми усвідомлюємо важливість Божого Слова для розуміння того, чого хоче Бог. Однак Біблія є значно динамічнішою за лише збірку законів.

Боже Слово є необхідною умовою для постійної перемоги християнина. Його призначення — стати рушійною силою у нашому житті у кількох сферах.

1. Духовне зростання

Слово Боже має стати нашою щоденною поживою.

Питання 1. Прочитайте наведені нижче вірші та вкажіть, з чим порівнюється Боже Слово в кожному з них.

Матвія 4:4 _____

1 Петра 2:2 _____

Євреїв 5:12–14 _____

Коли ми відкриваємося впливові Божого Слова, у нашому житті ставатимуться покращення з усіх боків. Насичуючи себе Божим Словом, ми можемо здійснювати духовний поступ. Слово має пронизувати усе наше життя та скеровувати нас у правильному напрямку.

2. Збільшення віри

Коли ми читаємо та розуміємо Боже Слово, тоді в нас покращується бачення того, ким Бог є і що Він робить. Це найважливіший інструмент, який Бог нам дав для того, аби ми «бачили» Його і, отже, мали віру у Нього та у те, що Він може і бажає робити. Ми маємо активно виявляти віру у Бога серед усіх щоденних труднощів, і найкращий спосіб для цього — це щоденно сумлінно перебувати у Його Слові, щоб Він міг діяти у нас.

3. Керівництво для нашого життя

Про Боже Слово сказано: «Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Псалом 119:105). Якщо ми хочемо бачити, куди ми йдемо, якщо бажаємо бачити шлях попереду, то нам для скерування перш за все потрібно світло Божого Слова. Коли ми краще визнаємо, глибше розуміємо та наполегливіше застосовуємо істини Божого Слова, наш шлях стає для нас усе яснішим та яснішим. Багатьом людям важко пізнавати Божу волю, і викликано це тим, що вони дуже мало часу присвячують тому, щоб досліджувати принципи, які Бог уже нам дав.

4. Захист від гріхопадінь

Боже Слово — це обосічний меч, що проходить аж до глибин нашого серця своїми істинами, аби показати нам глибинні мотиви наших учинків та судити наші найпотаємніші думки. Коли ми заховуємо Боже Слово у своєму серці (Псалом 119:11), тоді воно захищає нас від гріха. У Писанні ми знайдемо і заклики, і заборони, і позитивні приклади, і негативні. Нам чітко вказано, що є прийнятним для Бога, а що — ні. У цілій Біблії повно прикладів того, що ставалося з людьми, коли вони грішили.

Питання 2. Прочитайте 1 Коринтян 10:5–12. Які чотири гріховні сфери названі у цих віршах нам для прикладу?

Старий Заповіт є дивовижною історією ізраїльського народу та Божої роботи серед Його людей, але приклади з нього мають застосовуватися особисто нами у нашому власному житті — ми бачимо гріхи давнини та їхні наслідки і розуміємо, що Бог не змінився. Ми завжди повинні мати святий страх перед Богом щодо гріха, а Святе Письмо допомагає нам зберігати таке ставлення.

5. Захист від нападів сатани

Боже Слово є могутньою та дієвою зброєю проти сатани, як ми бачимо в Ефесян 6:17. Ця істина у нас завжди має бути напоготові, як у Христа, коли Він був спокушуваний сатаною. Для кожної сфери, у якій ви відчуваєте свою вразливість, є певна біблійна істина, яка вам потрібна для зміцнення і завдяки якій у вас з'являтиметься імунітет до сатанинських нападів. Він безсилий, коли ми покриті істиною.

6. Навчання про всі головні доктрини

Біблія є джерелом доктрин, на яких ґрунтується наша надія і наше життя (2 Тимофія 3:16). Часто при розробці доктрин люди намагаються виходити за межі Писання, але для нас джерелом усякого вчення — єдиним джерелом — є Біблія. У світі повно культів і фальшивих релігій, і, якщо ми не будемо вкорінені у Слові, ми зробимося уразливими перед оманю.

Прочитайте Тита 1:9–11. Контекст цього уривку — це вимоги, яким мають відповідати пресвітери.

Питання 3. Яка чітка вимога наводиться у вірші 9 і яка у неї мета?

Питання 4. Якими були особливості або проблеми того часу, через які постала така вимога до охочих служити пресвітером у церкві? З того, що ви знаєте, чи є така сама проблема у наші дні? Наведіть приклад.

Нам потрібна тверда основа вчення, яке має йти безпосередньо з самого Божого Слова.

7. Успіх у християнському житті

Бог сказав Ісусові Навину, щоб Слово не відходило від його вуст, але щоб він роздумував про нього день та вночі та жив за його настановами, *«бо тоді зробиш щасливими дороги свої, і тоді буде щастити тобі»* (Ісуса Навина 1:8). Слово Боже має надприродний вплив на тих, хто від щирого серця приймає його вірою. Коли ми приймаємо Слово через читання, розмірковування, віру та застосування у житті, це Слово оживає в нас. Сила цієї Книги виявляє в нас свою могутність. Дія записаного Божого Слова стає діяльною в нас. Ефективність Слова стає в нас ефективною. Воно проникає в усі сфери нашого ества, сягаючи аж до мозків кісток та глибинних намірів наших сердець. І Бог сказав, що, поки це ставатиметься, Він зробить нас успішними.

Очікуйте величного від Божого Слова. Воно натхненне Богом — вдихайте його. Так само, як Єремія, «поїдайте» Божі слова (Єремії 15:16). Споживайте їх так, немов зголодніла лю-

дина на розкішному банкеті. Переконайтеся на власному досвіді, яку користь від Слова Бог так сильно прагне вам дати.

Б. Пріоритет

Якщо ми розуміємо надзвичайну важливість Божого Слова у нашому житті, то бачимо, що йому має відводитися першочергове місце. Проте дуже часто буває так, що ми не знаємо, як саме надати йому такий пріоритет. Ми розглянемо кілька способів, завдяки яким Біблія зможе стати пріоритетом у нашому житті.

1. Щоденне перебування у Слові

Ми живемо в безпрецедентний в історії час. Сьогодні Біблія доступна для більшої кількості людей більшою кількістю мов, ніж будь-коли до цього. Біблія залишається світовим бестселером. Якщо ви хочете постійно мати ті вигоди, які ми вказали вище, то Слово має стати для вас **щоденним** пріоритетом у житті аж до кінця ваших днів. Біблія — це не ті ліки, які приймають у разі виникнення проблем; це профілактичний засіб від духовних хвороб, який необхідно приймати щодня. Потрібно щодня відводити час на читання Слова та розмірковування над ним.

2. Персональний підхід

Яким би простим або складним не був ваш метод вивчення Біблії, його треба персоналізувати — прилаштувати особисто під себе. Тут не йдеться про здобуття знань про Біблію, хоча, звісно, про цю книгу можна довідатися багато цікавого. Йдеться про те, щоб прочитане застосовувати у своєму житті вже зараз.

Питання 5. Прочитайте Якова 1:23–25. Яке застереження дається в цьому уривку?

Ви вранці дивитеся на себе в дзеркало? Чи міняєте ви щось у своєму зовнішньому вигляді відповідно до того, що побачили? Але якщо погляд у дзеркало у вас викликає лише одну думку: «Як цікаво!» — тоді від дзеркала вам немає жодної користі.

3. Донесення Слова до інших

Якщо Бог чогось нас вчить, ми повинні ділитися з іншими тим, що самі дізнаємося. Це одна зі складових нашого членства у Тілі Христовому. Для того, щоб ділитися з іншими людьми, не обов'язково бути проповідником, — про те, що ми дізналися, можна розповідати і в особистій розмові, але якщо ми хочемо отримувати більше, то маємо віддавати отримане. І навіть якщо наші слова не стануть у пригоді тій людині, з якою ми поділилися, ми все одно матимемо користь, оскільки, розповідаючи, ми закріплюємо вивчене!

Можливо, ви ще й досі не маєте глибокого розуміння, чому Боже Слово має бути надзвичайно важливим у житті. Виконайте подану нижче вправу, і, можливо, до вказаних у ній причин ви зможете додати кілька своїх.

Вправа 3

Прочитайте Псалом 19:8–12. У своєму зошиті розділіть одну сторінку на чотири стовпчики. У першому стовпчику просто запишіть номер вірша. У другому — слова, якими описується Божий закон. У третьому стовпчику зазначте, як Боже Слово діє на людину. В останньому перепишіть своїми словами записане у третьому стовпчику, описуючи те, як Біблія може вплинути на ваше життя.

II. Читання Слова

Необхідність читати Біблію може здаватися самоочевидною, але, як не дивно, пересічний християнин у дійсності дуже мало проводить часу за самостійним читанням Божого Слова. Чимало християн покладається на інформацію «з других рук» протягом усього свого християнського життя, а самі ніколи по-справжньому не досліджують Боже Слово. А серед тих, хто читає, більшість обмежується виключно Новим Заповітом.

Усі згодні з тим, що задля отримання найбільшої користі від Біблії її необхідно систематично читати. Добре, коли є книжечка для духовного читання, з якої можна прочитати уривок чи кілька віршів з розмірковуванням на кожен день. Непогано буває взяти Біблію, час від часу відкрити її навмання та прочитати відкритий уривок. Проте такий підхід до читання Біблії є поверхневим, він ніколи не допоможе вам досягти глибшого духовного життя, у якому ви зможете жити не лише «молоком». Якщо порівнювати Біблію з духовною поживою, то для повноти духовного здоров'я і зростання наше «харчування» має бути збалансованим. Навряд чи людина буде здоровою, якщо буде їсти лише те, що їй найбільше до вподоби, або поспіхом хапатиме щось попоїсти лише раз на день. Точнісінько так само і в духовному житті — читання лиш декількох обраних уривків з Писання або вихоплення окремих віршів не дасть нам отримати максимальну користь від Божого Слова в нашому житті.

Якщо ви пройшли курс «Основи християнського життя», то з нього ви знаєте, як читати Біблію та отримувати з прочитаного духовну поживу. Це читання під час спілкування з Богом. Коротко повторимо здобутки того курсу. Ви навчилися відводити час для читання Біблії. Крім того, ви навчилися робити помітки у себе в Біблії та щоденно записувати, що ви прочитали та чого навчилися з прочитаного. Якщо ви виконували вимоги курсу, то у вас мала б виробитися корисна звичка до читання та запису. Проте життя часто збиває нас з обраного курсу, і нам буває важко повернутися назад. Незалежно від того, наскільки розвинутою є ця ділянка вашого духовного життя, зараз час рухатися вперед. Застосуйте запропонований нижче матеріал, щоб повернутися до правильного життєвого курсу або щоб перейти на вищий щабель.

А. Наявність плану

Найефективнішим є читання Біблії з дотриманням встановленого плану. План читання може бути дуже простим; найважливішим є систематичне прочитування цілої Біблії від початку до кінця. Ми вже говорили про важливість Божого Слова, але чимало людей дотримується думки, що значна частина Біблії їх не стосується. Проте натхненною Святим Духом є **ціла** Біблія, і кожне слово у ній записано з певною метою. Зараз ми розглянемо кілька причин, через які Біблію варто читати не лише щоденно, але й систематично, від початку і до кінця.

1. Навіщо читати цілу Біблію?

По-перше, нам треба мати загальне уявлення про те, що є у Писанні. Біблія — це немов малюнок або гобелен. Ми можемо розглядати окремі фрагменти та вражатися величною красою й дивовижними деталями, але у будь-якому випадку нам слід мати уявлення про загальний вигляд твору, задля чого треба відступити на крок назад та побачити усю роботу. Той самий принцип діє й щодо Біблії. Ми будемо значно глибше її цінувати та розуміти, якщо почнемо бачити загальну картину цілого Писання.

По-друге, коли ми беремо на себе зобов'язання читати цілу Біблію за планом, нам легше не відволікатися на свої улюблені теми у Писанні чи на ті питання, які для нас мають особливу цікавість. Дуже часто буває так, що у нас є якась тема, через яку ми забуваємо про все інше і на якій лише зосереджуємось. Що більше ми читаємо та досліджуємо Писання, то більшої рівноваги досягаємо у своїх поглядах, завдяки чому ми можемо уберегтися від того, щоб

взяти якісь окремі біблійні думки, довести їх до крайнощів, через які наше життя може зробитися невірноваженим чи ми можемо пристати навіть на фальшиві вчення.

По-третє, завдяки регулярному та уважному читанню у вас з'явиться гарна можливість повторювати ті істини, про які ви дізналися раніше, переглядати знову свої позначки у Біблії та свої записи. Таке повторення ще більше затвердить ці істини у вашому розумі та допоможе побачити їхнє місце у загальній картині.

По-четверте, регулярне читання Божого Слова і зосередження на ньому буде очищати ваше серце та ваш розум. У нинішню епоху ми стикаємося з усяким злом, яке лише є під сонцем, — і як сильно ми потребуємо постійного єднання з Богом, з Його характером, з Його цілями. Ми маємо наповнювати свій розум Божими словами, щоб увесь облесливий сатанинський обман змивався ними геть. Коли ми беремо на себе зобов'язання читати цілу Біблію, тоді ми знаємо, що з того, що Бог для нас приготував, ми не пропустимо нічого.

2. Варіанти читання

У додатку А наведено три плани читання Біблії. Звичайно, різних підходів до прочитання усієї Біблії від початку і до кінця є безліч. Ті плани, що ми включили у додаток, побудовані на прочитанні Біблії за рік. Проте навіть без якогось особливого плану можна прочитати за рік цілу Біблію, якщо почати просто з Книги Буття та читати щодня по три розділи, а у неділю — по п'ять. Вам достатньо буде робити у Біблії позначку олівцем біля кожного прочитаного розділу, і тоді ви чітко бачитимете свій поступ. Цілком можливо читати поперемінно то зі Старого Заповіту, то із Нового. Завдяки такому підходу читати буде весь час цікаво. Фактично для цього і потрібен план читання — здебільшого плани складаються так, щоб урізноманітнити те, що треба регулярно читати, та мати можливість відмічати свій поступ. Коротко розглянемо варіанти, запропоновані у додатку.

План А — Щоденний план читання — Старий і Новий Заповіт

У першому плані передбачено щоденне читання фрагментів і Старого, і Нового Заповіту. Так у читанні є певна різноманітність, завдяки чому читач може менше втомлюватися від важких уривків Старого Заповіту. Цей план складено так, що читання має початися разом із початком року, але якщо ви бажаєте читати за ним, почавши в інший час, то можна не зважати на зазначені дати та просто щоденно відмічати прочитане. Або почати читати з тих уривків, які припадають на дату, з якої ви вирішили читати за цим планом, навіть попри те, що читання почнеться не з самого початку Біблії.

Приклад

18 жовтня ви вирішуєте почати читати за цим планом. У такому випадку ви починаєте з Книги пророка Єремії та з уривка, що ближче до кінця Книги Дій. Ви будете продовжувати читати за цим планом до 17 жовтня наступного року і так прочитаєте всі книги Біблії. У цьому плані була зроблена спроба подати книги для читання у частковому хронологічному порядку, через що не всі біблійні книги пропонуються у тому ж порядку, що й у Біблії, а читання з Книги Дій часто перемежуються читаннями різних послань.

План Б — хронологічний план читання Біблії

У цьому плані книги Біблії пропонуються для читання у хронологічному порядку — навіть і Євангелії. У цьому плані фрагменти для читання подаються дещо в іншій послідовності, ніж у плані А, оскільки цей план складено з більшим дотриманням хронології. Ще одна відмінність полягає в тому, що спочатку в цьому плані йде весь Старий Заповіт без щоденного читання Нового Заповіту. І, нарешті, в цьому плані вказані не дати, а просто «дні», тому ви можете почати читання в будь-який день і за рік прочитати всю Біблію.

План В — план читання зі щоденником учнівства

Цей план є унікальним з кількох поглядів. По-перше, щодня ви будете читати чотири уривки з різних місць Біблії — два уривки зі Старого Заповіту і два з Нового: з Євангелій, з Книги Дій чи з послань, з поетичних книг і з історичних та пророчих книг Старого Заповіту. Це урізноманітнить ваш час, проведений з Божим Словом. Інша вагома відмінність полягає в тому, що на кожен місяць пропонується лише 25 фрагментів для читання, оскільки під час регулярного читання нерідко трапляється так, що людина з тих чи інших причин пропускає день, відстає від плану, потім занепадає духом та перестає читати взагалі. У цьому плані передбачено кілька «додаткових» днів, і тому ймовірність відстати буде меншою. Якщо ж ви дуже педантичні та ніколи не відходите від розкладу, то щомісяця матимете близько п'яти днів для проведення коротких досліджень Біблії на цікаві для вас теми або для інших способів читання. При складанні цього плану хронологічний порядок подій до уваги зовсім не брався.

Плани на один рік — це оптимальний варіант для більшості християн. Цілком очевидно, що, доклавши трохи більше зусиль, можна прочитати всю Біблію значно швидше. З іншого боку, якщо вас відлякує план на рік через те, що здається зашвидким, ви можете постановити собі прочитати усю Біблію за два роки. Прочитання цілої Біблії за один рік не є якоюсь особливо духовною справою. Проте для більшості людей це цілком реалістична мета, а коли людина ставить перед собою якісь цілі, їй легше досягти бажаного, яке саме по собі без додаткових стимулів не стається.

Головна увага під час прочитання цілої Біблії зосереджена на тому, щоб скласти загальне уявлення про те, що сказано у Божому Слові, і тому було б доцільно послуговуватися новим перекладом, — бо якщо доводиться долати труднощі архаїчної мови, то важко зосереджуватися на загальному змісті прочитаного чи не облишити читання взагалі. Для глибшого дослідження та вивчення Біблії слід уважно ставитися до того, яким перекладом користуватися, але під час загального ознайомлення, про яке ми зараз говоримо, увага спрямована на ширше бачення, а не на наукові тонкощі тлумачення.

Книги Псалмів та Приповістей

У ваш план у разі потреби можна внести ще одну зміну або зробити до нього доповнення — щомісяця повністю прочитувати Книгу Псалмів та Книгу Приповістей. У цих двох старозаповітних книгах міститься величезний скарб. Книга Псалмів, наповнена молитвами та словами хвали, буде чудовою допомогою у розвитку наших стосунків з Богом. А Книга Приповістей — це практичні поради щодо успішного християнського життя. Для того, щоб за місяць прочитати цілу Книгу Псалмів, треба читати п'ять псалмів щодня. Коли у місяці 31 день, багато хто в останній день місяця ще раз перечитує Псалом 119. У Книзі Приповістей 31 розділ, і тому щодня можна читати той розділ, що відповідає поточній даті. Звісно, якщо в той чи інший день у вас не буде змоги почитати, то ви пропустите відповідні розділи, але такий метод дає змогу регулярно вчитися з Божої мудрості. 31-й розділ Приповістей випадатиме вам лише чотири рази на рік, хоча за бажанням ви можете звертатися до нього і частіше.

Питання 6. Назвіть чотири переваги, які дає християнину дотримання плану систематичного читання Біблії.

Б. Ефективне читання

Ми можемо по-різному підходити до читання Біблії. Іноді трапляється так, що ми ставимо перед собою якусь мету, але ця мета стає для нас настільки важливою, що ми перестаємо

бачити цінність самих справ, які ведуть до її досягнення. Як ви думаєте, чи можливо прочитати за рік цілу Біблію і при цьому мати погане ставлення до Бога? Це цілком можливо. Очевидно, що тоді читання Біблії матиме значно менше користі у вашому житті. З іншого боку, воно не буде й цілком марним, тому що прочитані слова й надалі залишатимуться Божим Словом, і Він може через них промовляти до нашого серця навіть тоді, коли ми опираємося Йому. Але як зробити так, щоб читання було для нас максимально дієвим?

1. Зосередженість

Дуже важливо зосереджуватися на тому, що ми читаємо. Дуже легко швиденько перечитати взятий уривок, відмітити його у своєму плані, а наприкінці місяця навіть не пам'ятати, що саме ми читали. Зосереджуйте увагу на тому, що ви читаєте у Біблії. Якщо ви прочитали кілька розділів, але після прочитання зовсім нічого не пам'ятаєте, знайдіть час, аби повернутися та прочитати цей самий фрагмент ще раз.

Для уважного читання Біблії найголовніше — це мати визначений час та стає місце. Важливість цього важко переоцінити. Докладіть зусиль, аби знайти тихе місце, де можна було б читати Біблію в один і той самий час щодня. Якщо читання стане для вас постійною першочерговою справою, то навіть і при зміні життєвих обставин вироблена звичка буде спонукати вас до проведення часу в Слові.

Задля підтримання зосередженості буває корисно вибрати для себе певні теми або слова та відмічати їх під час читання. Ви можете читати Біблію рік за роком і щоразу знаходити щось нове, на чому можна буде зосереджувати увагу. Серед тем, які повторюються протягом цілого Писання, можна виділити молитву, хвалу, дію Святого Духа, Божі риси та багато інших. Можна поставити перед собою ще більше завдання — наприклад, зауважувати всі обітниця, які траплятимуться вам під час читання.

Ще одна практична порада — це знайти собі людину, яка буде читати Біблію за тим самим планом. Ви будете партнерами у читанні. Кожен із вас може підбирати питання, які ви ставитимете один одному під час щоденних або щотижневих зустрічей, — це спонукатиме до уважності. І, звісно, завжди корисно записувати один вірш, який найбільше припав вам до душі. Варто також записати духовні думки, які він викликав, — з часом у вас набереться повний записник того, чого ви навчилися. Крім того, така вправа матиме користь для наступного аспекту читання.

2. Розуміння

Деякі з наведених вище ідей щодо зосередженості можуть бути корисними й для розуміння того, що ви читаєте. Крім того, у своєму записнику ви можете занотовувати питання, що у вас виникають до прочитаного тексту, щоб потім при нагоді повернутися до них. Хронологічний порядок читання біблійних текстів сприяє кращому розумінню та засвоєнню, оскільки ви починаєте бачити зв'язок між подіями, завдяки чому вам легше пов'язати між собою імена людей та ситуації, про які йдеться. Велику користь для глибшого розуміння дають курси з огляду Старого та Нового Заповітів. Крім того, при потребі можна користуватися різними довідковими матеріалами, наприклад, біблійними словниками.

Читайте Біблію активно. Якщо є можливість, читайте вголос. Запитуйте себе: «Чи дійсно я вірю цим словам? Якщо так, то як саме виявляється ця віра? Чи можу я сьогодні застосувати цю істину, яку бачу в прочитаних словах, у своєму практичному житті? Як пов'язати ці слова з моїми теперішніми проблемами та проханнями?» Просіть у Бога, щоб Він взяв ці слова і посіяв їх глибоко у вашому серці і підсвідомості (див. Луки 24:45). Це ваша пожива, ваша сила і, відповідно до Божої обіцянки, ваш шлях до успіху. Варто відвести достатньо часу на те, аби зрозуміти прочитане.

3. Розмірковування

Цей третій пункт, напевно, міг би мати на нас найбільший вплив, але він найрідше втілюється у життя. Нам треба відвести час на те, щоб насолодитися тим, що було прочитано, щоб Слово знайшло місце у нашому розумі, наповнило наше серце і, зрештою, змінило наші щоденні думки та вчинки. В Ісуса Навина 1:8 говориться: «*Будеш роздумувати про неї вдень та вночі*». Під час роздумування ми засвоюємо прочитане, даючи Божому Слову стати живою для нашого життя. Це одна з причин, чому Біблію варто читати зранку, — ми матимемо цілий день, аби Слово просочувалося в усі куточки нашого життя.

«Слово Христове нехай пробуває в вас рясно» (Колосян 3:16). Покладіться на те, що Бог буде здійснювати у вас справи, які мають вічну вагу та відповідають Його задумам, якщо ви щодня приступатимете до Його Слова. Зростаєте в упевненості в тому, що кожне слово, яке пробуватиме у вас, матиме могутній вплив. Це можливо завдяки Святому Духові. Він мешкає в нас, і Він є Дух Істини.

4. Молитва Писанням

Іноді ми ніби забуваємо про те, що читання Біблії — це найголовніший спосіб, у який Бог звертається до нас. Під час читання пам'ятайте про те, що через прочитані слова до вас говорить Бог, і відповідайте Йому. Якщо якийсь вірш або уривок є для вас незрозумілим, скажіть Йому про це. Деякі уривки можна читати від свого імені та молитися ними до Нього. Моліться і про те, що ви щойно прочитали, запитуючи Господа, як ці слова мають вплинути на ваше життя.

Вправа 4

Визначте для себе вагомую ціль. Прийшов час подумати про те, яку серйозну ціль щодо читання Біблії ви хочете поставити перед собою і до яких кроків ви себе зобов'яжете. Який ваш підхід до читання Біблії? Що лежить у його основі — випадково знайдені уривки чи послідовний та збалансований план? Чи ви вже прочитали цілу Біблію? Чи готові ви поставити перед собою таке велике завдання? Запишіть у своєму зошиті, яким планом ви збираєтеся користуватися або вже користуєтеся. Чого ви хочете досягти? Як саме? Що ви робитимете для того, щоб ваше читання Біблії було ефективним?

III. Вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням

Можливо, ви вже пройшли якийсь курс, присвячений методам вивчення Біблії. Незалежно від того, яким методом ви послуговуєтеся, у будь-якому вивченні Біблії є три етапи: спостереження, тлумачення та застосування. Звісно, найпершим кроком у вивченні має бути власне прочитання біблійного уривка. Але вивчення Біблії від звичайного читання відрізняється тим, що після цього першого кроку ваші подальші дії мають бути чітко організованими.

Яке призначення у вивченні Біблії з молитовним розмірковуванням? Головна увага при такому вивченні спрямована на деталі обраного уривка Писання; вони досліджуються не задля виявлення тонкощів текстуального чи богословського характеру, а задля розуміння загального змісту, який можна застосувати в особистому житті. Такий підхід є дещо більш структурованим та вимагає глибшого дослідження обраного уривка, ніж звичайне читання Біблії, і спрямований він на пошук того, що можна застосувати у нашому житті. Тут ідеться не про пошук фактів, хоча факти допомагають нам зрозуміти зміст.

Навіть найпростіший метод вивчення Біблії повинен спонукати нас до розмірковування над уривком та до питання: «Яким чином прочитане має змінити моє життя?» Це і є безпосереднім призначенням методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням — здійснення змін у житті внаслідок взаємодії з Писанням.

А. Характеристики методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням

Розуміючи, для чого призначений цей метод, ми розглянемо тепер кілька характерних особливостей, завдяки яким цей підхід сприятиме якісному молитовному розмірковуванню. У християнському світі є чимало молитовних практик та методів духовного заглиблення. Але завдяки чому ту чи іншу практику або той чи інший метод можна вважати якісними? Нижче наведено п'ять характерних особливостей, які мають бути важливими аспектами методу вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням:

1. Цей метод повинен бути **ПРОСТИМ**. Вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням не повинно бути науковим дослідженням. Він має складатися з мінімальної кількості легких та зрозумілих кроків, бо інакше вимоги важкого методу можуть здатися вам непідйомним тягарем, і у вас буде виникати спокуса залишити цю справу, навіть не почавши.

Яка користь від того чи іншого методу, якщо його ніхто ніколи не використовує? Хибно було б вважати, що людині слід досягти якогось рівня знань та умінь, перш ніж вона зможе повноцінно жити істинами Божого Слова. Через Святого Духа Бог може явити Себе будь-якій людині, яка щиро Його шукає. Найкращим буде той метод, який буде достатньо простим, аби його міг використати **будь-хто** з християн.

2. Цей метод повинен бути достатньо **СПЕЦІАЛІЗОВАНИМ**, аби дати можливість для реального розуміння та точного тлумачення уривка. Деякі методи є занадто простими, інші — занадто суб'єктивними. Однією з небезпек при застосуванні таких методів може бути недостатня увага до деталей уривка, що заважатиме точному його розумінню та нерідко приводить до хибного тлумачення і неправомірного застосування. Побачити в тому чи іншому уривку саме те, що хочеться побачити, а не те, що насправді сказано у Слові, дуже легко. Якщо метод є якісним, то він вимагатиме постановки правильних запитань, завдяки чому буде значно важче використовувати тексти Писання для підтвердження своїх упереджених ідей. У наступному розділі наведено приклад, як проводиться вивчення Біблії. У ньому подається перелік питань, які мають безпосередній стосунок до тексту.

3. Цей метод має бути зорієнтованим на **ЗАСТОСУВАННЯ**. Мета вивчення, про яке тут йдеться, — це зрозуміти, що сказано у Біблії, та коритися цьому. У Якова 1:23 маємо застереження: *«Бо хто слухач слова, а не виконавець...»* Саме завдяки цьому Біблія й оживає для нас самих та для тих людей, на кого спрямоване наше служіння. Коли ми розуміємо Божі шляхи і йдемо ними, ми бачимо, що вони дійсно виявляються дієвими. Коли ми розуміємо Божі обітниці та приймаємо їх, ми бачимо, що Він дійсно є вірним. Ми не можемо всі бути вченими-біблеїстами, але **усі** ми можемо достатньо розуміти Біблію, щоб застосовувати її у своєму житті. Богу набагато більше до вподоби простий робітник, який, навіть не розуміючи дуже багато у Писанні, застосовує у своєму житті те, що йому таки зрозуміло, ніж глибоко ерудований та прекрасно обізнаний з Біблією дослідник, чийі знання майже не впливають на його щоденне життя.

4. Цей метод повинен займати **МІНІМУМ ЧАСУ**. Як правило, якщо за вимогами обраного методу на вивчення потрібно понад тридцять хвилин, то мало хто погодиться його застосовувати. Більшість людей має нагальні справи, і, хоча вивчення Біблії мало б бути першорядним ділом, людям важко знайти для нього час. Якщо чесно зізнатися, то нерідко і **НАМ САМИМ** важко знайти для нього час. Будь-який метод, який ми плануємо використовувати самі або запропонувати іншим, повинен бути досить коротким,

щоб у нас був час використовувати його **регулярно та систематично**. Запропонований тут метод передбачає, що у більшості випадків усі кроки з вивчення Біблії можна буде легко виконати за тридцять хвилин.

5. Цей метод має бути придатним до **ПОДАЛЬШОЇ ПЕРЕДАЧІ**. Колосян 3:16: «Слово Христове нехай пробуває в вас рясно, у всякій премудрості. Навчайте та напоумляйте самих себе!» У нас повинна бути можливість навчити цього методу інших людей. Один із найпрактичніших способів допомогти іншим людям зростати — це показати їм, як вони можуть самостійно вивчати Біблію. І вчити найкраще того методу, який ми самі знаємо завдяки практичному використанню і з особистого досвіду можемо порекомендувати іншим. Якісним методом вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням є той, яким люди зможуть користуватися без нашої допомоги.

Б. Пояснення методу вивчення з молитовним розмірковуванням

У цьому розділі ми покажемо один із можливих підходів до вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням. Показаний у цьому прикладі підхід спрямований на заглиблення у Боже Слово та заохочення до розмірковування про те, яким чином досліджуваний уривок Писання торкається вашого життя. Ми його наводимо як рекомендацію, а не жорстко встановлений шаблон, від якого не слід відхилятися. Детально ознайомтесь з цим прикладом та визначте його основні складові, оскільки в кінці уроку ви маєте застосувати цю саму схему у роботі над обраним уривком Писання.

Зауважте, що ця сама схема може ефективно застосовуватися (і вже застосовується) в роботі груп із вивчення Біблії. Вона дає людям можливість самостійно дослідити біблійні тексти та долучитися до групового обговорення вивченого матеріалу. Завдяки такій роботі в групах учасники матимуть підтвердження своїх висновків та краще розуміння того, як продовжувати вивчення Писання.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ БІБЛІЇ

СПОСТЕРЕЖЕННЯ: Про які факти йдеться в цьому уривку?

1. **Кого** ми тут бачимо?
2. **Де** відбуваються події?
3. **Коли** вони відбуваються?
4. **Яка** головна думка, що саме відбувається?

ТЛУМАЧЕННЯ: Які вчення містяться в цьому уривку?

1. Чи є тут застереження, до яких слід дослухатися?
2. Чи є тут обітниці, які можна прийняти для себе?
3. Чи дається тут приклад, який потрібно брати для себе, або такий приклад, якого варто уникати?
4. Чи є повеління, які слід виконати?
5. Чи вказано тут гріхи, яких треба уникати або які треба визнати?
6. Чи є тут заохочення до чогось?
7. Чи можна з цього взяти якусь для себе науку про Бога?
8. Чи можна з цього взяти якусь для себе науку про людину?
9. Чи звучить тут хвала, яку слід повторити?
10. Чи є тут те, що я не розумію? Де я зможу знайти відповіді?

ЗАСТОСУВАННЯ: Дослідивши цей уривок, я буду...

Що?
Хто?

Коли?

Як?

Ці прості питання дають змогу знайти можливості для застосування уривка. На основі того, яку науку для себе ви знайшли в уривку, ви приймаєте рішення, що ви будете робити, аби жити за цією наукою, хто відчує ці зміни (ваші стосунки), коли ви почнете це робити і як саме. На наступному етапі буде подано значно повніший підхід до застосування, але ці основні принципи залишаються незмінними. Крім того, їх легко запам'ятати та послуговуватися ними щодня, втілюючи Боже Слово у своєму житті.

В. Застосування вивченого

Для того, щоб метод з молитовним розмірковуванням був дієвим, потрібно мати належне розуміння того, як слід застосовувати Писання. Ісус чітко показав Свою позицію у цьому питанні: *«Коли знаєте це, то блаженні ви, якщо такє чините!»* (Івана 13:17). Схоже говорить і Яків у своєму посланні: *«Будьте ж виконавцями слова, а не слухачами самими, що себе самих обманюють»* (Якова 1:22). Метою вивчення Біблії є зрілість (див. 2 Тимофія 3:16–17), але вона не з'являється автоматично. Вивчення Біблії не приведе до зрілості, якщо ми не будемо застосовувати у практичному житті те, що відкриваємо для себе. Важливо не те, скільки ми знаємо, а те, скільки ми робимо. Зараз ми докладніше розглянемо тему застосування, щоб ви розуміли, як Біблія може вплинути на ваше повсякденне життя і як її можна застосовувати на практиці.

1. Почніть з біблійної **ІСТИНИ**. Істину можна визначити як **коротке біблійне твердження, що містить у собі виклад фактів і є вказівником у питаннях віри та поведінки**. Ми знаходимо ці істини, коли читаємо Біблію. Можливі приклади:
 - а) ми виявляємо любов до Бога, коли коримося Йому;
 - б) Бог приймає нас через кров Ісуса Христа;
 - в) духовні дари повинні використовуватися на збудування інших християн (церкви);
 - г) ми не повинні керуватися своїми тілесними бажаннями.
2. Завдання застосування — перейти від **загальної** істини до **конкретної** дії. Як ця загальна істина Писання повинна вплинути на обставини безпосередньо мого життя або життя інших людей? Наведемо кілька порад, які допоможуть вам перейти від загальної істини до її конкретного застосування.

Запитайте себе, на які сфери вашого життя впливає ця істина. Можна розмірковувати про такі сфери:

- а) стосунки з Богом;
- б) стосунки з чоловіком або дружиною;
- в) стосунки з дітьми;
- г) відносини з братами та сестрами у Христі;
- д) стосунки з невіруючими друзями або колегами;
- е) ставлення до влади;
- ж) ділова та професійна етика;
- и) заняття у вільний час;
- к) пріоритети та цілі на майбутнє;
- л) використання часу;
- м) використання грошей/статків;
- н) застосування талантів/здібностей.

Після того, як ви виявите, які сфери є для вас актуальними, важливо визначити, як виявлена істина впливатиме на них і що саме нам слід робити. Поставте собі запитання: «**Що, кому, коли та як** я чинитиму з огляду на цю істину?» Ці запитання вимагають конкретних відповідей. Крім того, було б варто записати у своєму календарі, які конкретні дії ви маєте зробити, і перевіряти, чи ви їх виконали. Ще одним ключем до застосування принципів Писання є підзвітність (див. Євреїв 10:24). Розкажіть комусь про те, як ви плануєте застосовувати істини Писання, і просіть цю людину, щоб вона періодично питала у вас про успіхи.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ: чим конкретніше ми підходимо до визначення сфер застосування, тим більшою є небезпека законництва. Способи застосування, які є доречними для нас, можуть зовсім не підходити для інших. Дві людини можуть цілковито погоджуватися щодо якоїсь духовної істини, але застосовувати її у своєму житті зовсім по-різному, і обидва способи можуть бути цілком правомірними.

Г. Приклад вивчення із застосуванням

Нижче наведено приклад того, як можна застосувати метод з молитовним розмірковуванням у роботі над уривком Писання. Зазвичай буває неможливо дати відповідь на всі питання, що були наведені у плані вивчення Біблії. Якщо відповідь дати неможливо, переходьте до наступного питання, як показано нижче.

УРИВОК: Повторення Закону 6:4–9.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ: нерідко буде так, що обраний уривок не міститиме основної фактичної інформації. Якщо ви захочете дізнатися деталі, вам необхідно буде розглянути контекст уривка.

1. **Хто?** Вам потрібно буде прочитати контекст, щоб дізнатися, що до ізраїльського народу звертається Мойсей (Повторення Закону 5:1).
2. **Де?** Тут знову вам доведеться прочитати фрагмент, що передує уривку, аби дати відповідь на це питання. «*По той бік Йордану в долині навпроти Бет-Пеору в краю Сигона, царя аморейського*» (Повторення Закону 4:46).
3. **Коли?** Для відповіді на це питання, вам доведеться повернутися ще далі назад у книгу Повторення Закону. У першому розділі книги подаються два факти. Це було сорокового року, одинадцятого місяця, першого дня місяця (вірш 3), по тому, як забив Мойсей Сигона та Ога (вірш 4).
4. **Яка головна думка, що саме відбувається?** Мойсей розповідає ізраїльтянам про Закон, який він отримав від Бога.

ТЛУМАЧЕННЯ

1. **Чи є тут застереження, до яких слід дослухатися?**
2. **Чи є тут обітниця, які можна прийняти для себе?**
3. **Чи дається тут приклад, який потрібно брати для себе, або такий приклад, якого варто уникати?**
4. **Чи є повеління, які слід виконати?**
Я маю любити Бога всім серцем і вчити своїх дітей Божих шляхів.
5. **Чи вказано тут гріхи, яких треба уникати або які треба визнати?**
6. **Чи є тут заохочення чи підбадьорення для мене або для інших людей?**
7. **Чи можна з цього взяти якусь для себе науку про Бога?**
Бог один. Є тільки один істинний Бог.
8. **Чи можна з цього взяти якусь для себе науку про людину?**
Людина має відповісти Богові цілковитою відданістю Йому.

9. Чи звучить тут хвала, яку слід повторити?

10. Чи є тут те, що я не розумію? Де я зможу знайти відповіді?

Що означають слова «будуть вони пов'язкою між очима твоїми»? Треба буде подивитися у біблійному словнику.

(Зауважте, що кілька питань залишилося без відповідей. Так траплятиметься при вивченні багатьох уривків. Зазвичай в одному уривку конкретний наголос робиться лише на одному чи двох пунктах).

ЗАСТОСУВАННЯ: Дослідивши цей уривок, я буду...

Узагальнений перелік того, яким чином можна застосувати ці вірші:

1. Зауважте, що нам дано повеління вчити наших дітей Божих шляхів. Якщо ми будемо нехтувати цим обов'язком, то побачимо у своєму житті такі ж самі трагічні результати, які побачив Ізраїль через те, що батьки не переймалися навчанням своїх дітей Закону Господнього.

2. На які сфери мого життя впливає цей принцип?

Стосунки з моїми дітьми: їх потрібно вчити Божим шляхів.

3. Які конкретні дії я можу зробити, щоб застосовувати цей принцип у названих сферах?

а) Я буду відводити тридцять хвилин на тиждень для проведення часу духовного розважання та молитви разом із сім'єю. КОЛИ? Щосуботи з 9:00 до 9:30 ранку.

б) Я буду намагатися розповідати своїй дружині та дітям про те, що Бог робить у моєму житті, щоб вони бачили, що я бажаю ходити Божими шляхами. КОЛИ? Під час духовного розважання та молитви з сім'єю. За обідом.

Вам так само, як у цьому прикладі, слід шукати для себе один або два способи застосування, над втіленням яких ви будете працювати. Краще визначити для себе лише один спосіб застосування, але втілити його, ніж знайти багато різних можливостей, але не зробити нічого. Якщо ви хочете чітко та ясно триматися поставлених цілей, то варто записати визначені способи застосування. Ваш поступ стане для вас підбадьоренням.

Хоч зазвичай слід обмежуватися одним чи двома способами застосування, ви побачите, якщо матимете час для додаткового вивчення, що способів втілення біблійних принципів у життя є чимало. Для прикладу наводимо ще декілька способів застосування, в основі яких лежить Повторення Закону 6:4–9.

1. Я запитав дітей, що вони вивчають у недільній школі, і постараюся допомогти їм застосовувати ці знання у своєму житті. КОЛИ? В неділю після церкви.

2. Якщо буде потреба, я готовий навчати у недільній школі.

3. Я знайду хороші християнські дитячі книги, які можна буде читати з дітьми. КОЛИ? Протягом цього тижня. Я буду читати з ними щопонеділка та щосередини ввечері перед сном.

4. Я сам або моя дружина будемо молитися з дітьми щовечора перед сном.

6. Щомісяця ми всією сім'єю будемо вивчати напам'ять один уривок із Писання.

7. Я поставлю собі за мету познайомитися з батьками тих дітей, з якими грають мої діти, щоб знати, яких цінностей вони навчають своїх дітей і які цінності діти передають один одному.

8. Я поговорю зі своїми дітьми про те, що вони вивчають у школі, і допоможу їм побачити, що узгоджується з Божими принципами, а що ні. КОЛИ? Щодня, повертаюсь додому з роботи, я буду питати у них, як справи у школі та що вони вчили.

У цих прикладах показані різні способи застосування одного уривка. У вас не буде змоги щодня знаходити такі різнобічні способи застосування Божого Слова. Пам'ятайте, що під час щоденного особистого спілкування з Богом важливо обміркувати та постановити собі **хоча б один** спосіб застосування. Але коли біблійна істина має вплив на різноманітні сфери вашого життя, як уривок у наведеному вище прикладі, не бійтеся знаходити якомога більше способів застосування та регулярно повертатися до тексту для підкріплення своїх постанов.

Вправа 5

Використання методу з молитовним розмірковуванням. Ми хочемо, щоб ви розглянули невеликий уривок Писання, використовуючи зазначений вище метод. Проведіть вивчення Марка 2:1–12. Будь ласка, виконайте всі етапи, занотуючи кожен крок у зошиті. Поділіться тим, що ви дізналися, з іншою людиною і будьте готові поділитися своїми результатами у своїй групі.

IV. Розмірковування/Вивчення напам'ять

Звичка розмірковувати над Божим Словом допомагає набувати спокійне серце і побожний дух, який є свідомий присутності Господа. Біблія подібна до саду, в якому Господь Бог ходив у денній прохолоді; читайте її багато та з молитвою, і ви зустрінетеся з Ним на галявинах цього саду¹

Ми розглянемо ще одну сферу взаємодії з Божим Словом. Як не сумно, але факт є фактом — не так багато християн регулярно читає Біблію, час на вивчення Біблії знаходять ще менше, а коли говорити про регулярне вивчення Божого Слова напам'ять, то тут кількість виявиться вкрай малою. Для кожного з цих рівнів вимагається глибша і глибша посвята, але кожен із них може зіграти важливу роль у нашому духовному розвитку.

Ви помітили, що в заголовку до цього розділу розмірковування та вивчення напам'ять поставлені разом. Ми виходили з того, що розмірковування — це принцип, на основі якого проводиться вивчення Біблії, а вивчення обраних текстів напам'ять — це результат. Вивчення напам'ять без розмірковування матиме на наше життя лише мінімальний вплив. А таке розмірковування, що зрештою приводить до вивчення напам'ять, буде для нас джерелом Божого успіху.

А. Принцип розмірковування

Починаючи розмову про важливість Слова Божого, ми розглянули Божу обіцянку успіху, яку Він дав Ісусові Навину. Прочитайте Ісуса Навина 1:7–8.

Питання 7. Що мало стати запорукою успіху Ісуса Навина?

Питання 8. Що мав робити Ісус Навин, щоб чинити правильно?

¹ F. B. Meyer, "March 27," // Our Daily Walk [Електронний ресурс]:[сайт]: — Режим доступу: http://www.preceptaustin.org/our_daily_walk_by_f_b_meyer_-_mar.htm. (дата звернення: 30 вересня 2009 р.)

Псалом 1 — ще один уривок, що показує нам, як досягти успіху. Прочитайте зараз цей псалом. У ньому йдеться про людину, яка насолоджується Божим Словом та постійно про нього роздумує.

Питання 9. Яким є життєвий результат такої людини?

Роздум — це те, що відбувається у розумі й серці людини. Щоразу, як ви залишаєтеся наодинці зі своїми думками, ви про щось розмірковуєте. Це відбувається протягом цілого дня; іноді це триває всього кілька секунд, а іноді доволі довго. Ми маємо повне право думати про найрізноманітніші речі, і, звісно ж, не завжди ці думки мають бути «духовними». Обмірковування — це процес, коли людина подумки повертається до чогось знову і знову, весь час з різних боків. Втім, те, про що ми розмірковуємо, на думки про що відводимо свій час, не завжди виявляється конструктивним, ба навіть іноді може бути й руйнівним. Зокрема, до категорії руйнівних думок можна віднести переживання. Ми витрачаємо на нього емоційну енергію та час, але не отримуємо від того жодної користі. Натомість нам було б варто дослухатися до того, чого вчить Боже Слово у Филип'ян 4:8: *«Наостанку, браття, що тільки правдиве, що тільки чесне, що тільки праведне, що тільки чисте, що тільки любе, що тільки гідне хвали, коли яка чеснота, коли яка похвала, думайте про це!»*

Більшість психічних розладів, невдач і конфліктів у нашому житті є результатами хибних переконань. Роздуми над Писанням замінюють сприйняту неправду та спричинені нею вчинки Божою істиною та справами, до яких спонукає Бог. У Римлян 12:2 до нас звернено заклик: *«І не стосуйтесь до віку цього, але перемініться відновою вашого розуму, щоб пізнати вам, що то є воля Бога, добро, приємність та досконалість»*.

Глибоке розмірковування про Писання приводить нас до вивчення його напам'ять. Вивчати Писання напам'ять можна і без розмірковування. Так зазвичай роблять діти. Вони можуть швидко вивчити напам'ять той чи інший набір слів завдяки багаторазовому повторенню, і при цьому їм не важливо, розуміють вони те, що вивчили, чи ні. І якщо у них немає нового стимулу до того, щоб зберегти вивчене у пам'яті, чи якщо вони протягом тривалого часу регулярно не повторюють вивчене, то воно забувається так само швидко, як і запам'яталося.

Багатьох людей відлякує думка про вивчення Писання напам'ять. Шкільні дні залишилися далеко позаду, і поштовху до того, щоб щось вчити напам'ять, немає. Однак вивчати Писання напам'ять може практично кожна людина, незалежно від віку, розумових здібностей або життєвого стану. Дійсно, більшості людей вивчити уривок напам'ять буде не так просто, як у дитинстві, коли це відбувалось майже автоматично. З віком на запам'ятовування потрібно все більше зусиль, але користь від нього є величезною. Якщо ми зобов'язуємо себе так розмірковувати над прочитаним, щоб біблійні тексти карбувалися в нашій пам'яті, записувалися туди дослівно, то зможемо придбати внутрішнє багатство, до якого Святий Дух може звернути нас будь-якої миті та в будь-яких обставинах. У потрібний момент нам не доведеться гарячково згадувати якесь місце Писання, яке ми пам'ятаємо дуже віддалено. Боже Слово буде нас переповнювати.

Б. План вивчення напам'ять

Прочитайте додаток Б, де наводиться приклад доволі інтенсивної програми розмірковування та вивчення напам'ять, а потім дайте відповідь на подані нижче запитання.

Питання 10. Відповідно до змісту цього додатку, у чому полягає головна мета розмірковування?

Питання 11. Який найефективніший принцип вивчення Писання напам'ять підкреслюється в Псалмі 119?

Питання 12. Чому ця система називається «8 × 8»?

Питання 13. Що означають терміни «сесія» та «блок» в системі «8 × 8»?

Питання 14. Які три рівні інтенсивності передбачені програмою і що вони означають?

Питання 15. Скільки потрібно часу, щоб вивчити напам'ять весь Новий Заповіт, скориставшись поглибленим рівнем системи «8 × 8»?

Питання 16. Які три способи вивчення напам'ять залучені у системі «8 × 8»?

Питання 17. Що таке «початкове словосполучення»?

Питання 18. Яке призначення таких початкових словосполучень?

Питання 19. Що таке планова перевірка?

Питання 20. Яка мета планових перевірок?

Майже відразу стає зрозуміло, що система розмірковування та вивчення Писання напам'ять потребує чималої дисциплінованості, але якщо її дотримуватися, то вона практично гарантує успіх!

Вправа 6

Використання системи «8 × 8». Протягом наступних вісімнадцяти днів ми проситимемо вас взяти уривок з Євреїв 11 та застосувати до нього цей метод. Цей метод вимагає дисципліни та підзвітності, тому будьте готові розповісти на зустрічі групи про те, як у вас виходить ним користуватися. Для цього за прикладом, наведеним у додатку, складіть у зошиті свою власну таблицю для двох сесій на основі Євреїв 11. Не потрібно використовувати понад вісім віршів в одній сесії. Ви можете обмежитися тільки чотирма віршами. У кінці кожного дня записуйте в зошит, чи вдалося вам прочитати ці вірші вісім разів. Це важливо для того, щоб знати, чи працює цей план насправді чи ні. Якщо ви будете застосовувати цей план не відповідно до вказівок, то буде легко сказати, що для вас він не спрацював, хоча насправді може виявитися, що не працювали ви самі!

Розмірковування, націлене на вивчення текстів напам'ять, допомагає нам мислити правильно, живучи у схибленому світі. Як ми можемо думати про чисте, коли щодня стикаємося з нечистотою? Можемо, якщо цілеспрямовано будемо розмірковувати про Боже Слово. Ми не можемо цілий день читати Біблію, але завжди можемо роздумувати над уривками Писання — якщо, звісно, знаємо їх напам'ять.

Завершення

Слово Боже — це джерело щоденної духовної поживи для християнина. У ньому ми зустрічаємось із живим Богом і дізнаємося про Нього та про Його шляхи. Як уже зазначалося раніше, це не чарівна пігулка, яка зробить нас святими без будь-яких зусиль з нашого боку. Відкривайте себе Слову, занурюйтеся в нього і дозволяйте йому впливати на ваше життя та змінювати його.

Використання хорошого плану читання Біблії дає добрі підстави сподіватися, що ви прийматимете весь спектр духовної істини. Хоча метод вивчення Біблії з молитовним розмірковуванням є дуже ефективним, це не єдиний допустимий тип або формат, який можна використовувати у щоденному спілкуванні з Богом. Іноді можна просто систематично читати Біблію. Звичайно, під час особистого спілкування з Богом варто іноді варіювати діяльність, щоб задовольняти ті чи інші потреби, наявні у вашому житті в поточний момент. Для зростання в християнському знанні та благодаті не існує жорстких правил; вам просто потрібно регулярно звертатися до Писання і застосовувати його у своєму житті. Як наше фізичне тіло щодня потребує їжі, так само й наша душа потребує насичення Словом. Як і будь-яка інша навичка, наше вміння розуміти та застосовувати Писання буде зростати разом із практикою.

У нашому швидкому світі дуже мало чути розмов про розмірковування, проте воно часто згадується в Писанні. Наше життя дуже сильно зміниться, якщо ми будемо відводити час на живлення Божим Словом та насолоду у ньому. Яка радість, коли наше серце наповнене Божим Словом, і Святий Дух може використовувати його в нас будь-якої миті!

Проект — вивчення напам'ять/розмірковування

Складіть свій власний план розмірковування та вивчення напам'ять. Хоча ми даємо цей проект зараз, ви можете починати писати власний план лише за три тижні. Ви повинні виконати вправу 6, щоб здобути певний практичний досвід. Вам потрібно буде передбачити у плані такі моменти: скільки разів на день? Яким чином ви будете нагадувати собі про це? Що ви будете вивчати напам'ять? Будьте готові поділитися своїми планами та думками у своїй групі, щоб дізнатися нові ідеї та бути для інших джерелом допомоги і підбадьорення.

Відповіді на питання

Питання 1

Матвія 4:4 — з хлібом;

1 Петра 2:2 — з молоком;

Євреїв 5:12–14 — з молоком та твердою стравою (м'ясом).

Питання 2

Чотири сфери, названі у цих віршах:

- 1) пожадливість на зло;
- 2) чинення блуду;
- 3) випробовування Господа;
- 4) нарікання.

Питання 3

Пресвітер або єпископ має триматися вірного слова згідно з наукою, щоб мати силу навчати у здоровій науці та переконувати тих, хто їй противиться.

Питання 4

Проблема полягала в тому, що було чимало людей, які опиралися Божим постановам і обманювали інших порожніми словами. Своєю наукою вони розбещували цілі сім'ї заради ганебної мети заробити грошей.

Ваша відповідь.

Питання 5

Не слід бути просто слухачем Божого Слова — треба бути виконавцем, тобто дотримуватися сказаного в Писанні.

Питання 6

Дає можливість побачити загальну картину того, про що йдеться у Біблії.

Допомагає не відволікатися на свої улюблені теми та на питання, які мають для нас особливу цікавість.

Допомагає утвердитися у розумінні тих істин, що ми взнали раніше, та побачити їх у ширшому контексті.

Читання за планом очищує наше серце та розум Божою істиною.

Питання 7

Він мав додержувати усіх Божих заповідей, не відхиляючись від них анітрохи.

Питання 8

Він мав роздумувати про Божі заповіді вдень та вночі. Іншими словами, він мав наповнювати своє життя, свій розум і серце Божим Словом.

Питання 9

Така людина має міцні та надійні корені, постійно приносить плід і має успіх у всіх своїх справах.

Питання 10

Не у вивченні напам'ять. Мета полягає в тому, щоб Боже вчення та Його заповіді були написані на таблиці нашого серця.

Питання 11

Найефективніший принцип вивчення Писання напам'ять полягає в тому, щоб розмірковувати про Боже Слово вдень та вночі, аби запам'ятати його.

Питання 12

Принциповою рисою цієї системи є восьмиразове розмірковування про вибране місце Писання впродовж дня, повторюване протягом восьми днів, тому система і називається «8×8».

Питання 13

Сесія — це період з восьми днів та одного вихідного відразу після них.

Блок — це фрагмент Писання, який має не більше 32 віршів.

Питання 14

Базовий — передбачається вивчення 8 віршів за кожну сесію.

Основний — передбачається дослівне запам'ятовування 16 віршів за кожну сесію.

Поглиблений — найінтенсивніший рівень, на якому передбачається вивчення цілого розділу (до 32 віршів) за кожну сесію.

Питання 15

7–10 років.

Питання 16

- 1) Запам'ятовування завдяки значенню тексту — дослідження кожного уривка для чіткого розуміння його сенсу.
- 2) Запам'ятовування завдяки контексту — робота над віршами з урахуванням контексту дозволяє краще зрозуміти, яку мету ставив перед собою автор, а також дає можливість визначити для себе якісь прив'язки, через які буде легше запам'ятати кожен вірш.
- 3) Візуальне запам'ятовування — пам'ять про те, як вірші розташовані відносно один одного.

Питання 17

Це перші три або чотири слова з кожного вірша.

Питання 18

- 1) Допомагають запам'ятати логічний порядок віршів в уривку.
- 2) Служать маркерами, за якими стає можливо згадати конкретні місця Писання.

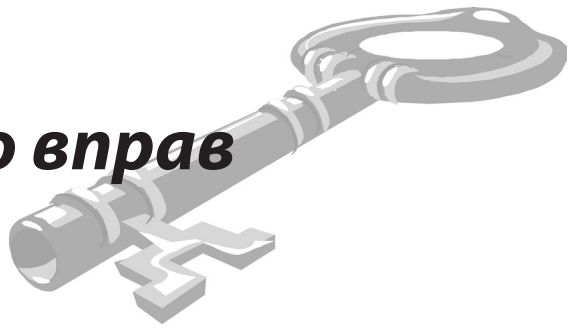
Питання 19

У дев'ятий день кожної сесії користувач цієї системи запам'ятовування повинен розповісти взятий уривок напам'ять своєму другові або партнеру з підзвітності. Для переходу до наступної сесії необхідно здобути успішний результат перевірки.

Питання 20

Планова перевірка допомагає відповідально ставитися до часу розмірковування та вивчення напам'ять, а також є деяким стимулом до запам'ятовування.

Відповіді до вправ

Вправа 1

У 2 Тимофія Павло говорить про Слово:

- а) 2:9 — Слова Божого не ув'язнити;
- б) 2:15 — науки правди слід навчати вірно;
- в) 3:15 — Писання може зробити нас мудрими на спасіння;
- г) 3:16 — усе Писання надхнене Богом, і є корисним до навчання, до докору, до направи, до виховання в праведності;
- д) 3:17 — Писання може зробити Божу людину досконалою та готовою до всякого доброго діла;
- е) 4:2 — ми маємо бути завжди готовими до проповіді Слова.

Вправа 2

У Псалмі 119 подано **щонайменше** такі десять корисних рис Божого Слова:

- а) воно допомагає нам жити непорочно;
- б) воно допомагає нам бути чистими;
- в) воно дає нам силу для життя;
- г) воно дає розуміння;
- д) воно показує нам шлях спасіння;
- е) воно показує, як ми маємо відповідати тим, хто нападає на нас;
- ж) воно робить нас вільними;
- з) воно дає втіху та розраду;
- и) воно скеровує нас;
- к) воно задовольняє прагнення нашої душі до Бога.

Вправа 3

Можливо, для останнього стовпчика потрібно буде більше місця.

Вірш	Описання	Дія	Мої слова
8	Господній Закон досконалий, свідчення Господа певне	Зміцнює душу. Недосвідченого умудряє	Ваша відповідь
9	Справедливі Господні накази, заповідь Господа чиста	Серце звеселяють. Очі просвітлює	Ваша відповідь
10	Страх Господа чистий Присуди Господа правда	Навіки стоїть	Ваша відповідь
11	Дорожчі понад золото Солодші за мед		Ваша відповідь
12		Раб Твій у них бережений, а в дотриманні їх нагорода велика.	Ваша відповідь

Вправа 4

Ваша відповідь. Не пишіть цілі лише для того, щоб справити враження на інших студентів. Ваша ціль має бути реалістичною та відповідати вашому поточному способу життя. Ми надіємося, що ви прийняли виклик годину в день проводити в тихому спілкуванні з Богом. Якщо ви почнете дотримуватися одного з річних планів читання, то на виконання вимог плану буде йти близько двадцяти хвилин. Це не тривалий час, але все одно для регулярного читання вам потрібно буде виявляти дисциплінованість.

Вправа 5

Ваша відповідь. Зауважте, що, коли ви будете розповідати про проведене вивчення іншій людині, потрібно буде сфокусуватися на застосуванні — на тому, як вивчене застосовується у вашому житті. У групі вам треба розповісти трохи докладніше, а також поділитися вашим досвідом розмови про це з іншою людиною.

Вправа 6

Розмірковування та вивчення напам'ять — письмової відповіді не потрібно, але вам потрібно розповісти на зустрічі групи про свої успіхи або невдачі.

Плани читання Біблії

ДОДАТОК

На наступних сторінках ви знайдете 3 різних плани читання Біблії. Прочитавши уривок, визначений на той чи інший день, ставте відмітку у плані. Усі ці плани побудовані так, щоб цілу Біблію можна було прочитати за один рік. Якщо ви відстанете від плану, то у вас є кілька варіантів. Один з них — прочитати цілу Біблію за довший час, ніж за один рік. Ще один варіант — це вдвічі збільшити обсяги читання протягом кількох днів, поки ви не наздоженете план. Але завжди пам'ятайте про те, що ваша мета — не просто мати можливість сказати, що ви прочитали цілу Біблію за рік. Натомість слід ставити перед собою мету читати Боже Слово вдумливо, знаходячи у ньому насолоду та беручи з нього правду.

Швидше за все, вам потрібно буде зробити копію одного з цих планів та вкласти її до себе у Біблію, щоб відмічати свій поступ.

ПЛАН А

ЩОДЕННИЙ ПЛАН ЧИТАННЯ — СТАРИЙ І НОВИЙ ЗАПОВІТ

1/1	Буття 1, 2, 3	Матвія 1	2/6	Буття 49, 50	Матвія 23:23–29
1/2	Буття 4, 5, 6	Матвія 2	2/7	Вихід 1, 2, 3	Матвія 24:1–28
1/3	Буття 7, 8, 9	Матвія 3	2/8	Вихід 4, 5, 6	Матвія 24:29–51
1/4	Буття 10, 11, 12	Матвія 4	2/9	Вихід 7, 8	Матвія 25:1–30
1/5	Буття 13, 14, 15	Матвія 5:1–26	2/10	Вихід 9, 10, 11	Матвія 25:31–46
1/6	Буття 16, 17	Матвія 5:27–48	2/11	Вихід 12, 13	Матвія 26:1–35
1/7	Буття 18, 19	Матвія 6:1–18	2/12	Вихід 14, 15	Матвія 26:36–75
1/8	Буття 20, 21, 22	Матвія 6:19–34	2/13	Вихід 16, 17, 18	Матвія 27:1–26
1/9	Йова 1, 2	Матвія 7	2/14	Вихід 19, 20	Матвія 27:27–50
1/10	Йова 3, 4	Матвія 8:1–17	2/15	Вихід 21, 22	Матвія 27:51–66
1/11	Йова 5, 6, 7	Матвія 8:18–34	2/16	Вихід 23, 24	Матвія 28
1/12	Йова 8, 9, 10	Матвія 9:1–17	2/17	Вихід 25, 26	Марка 1:1–22
1/13	Йова 11, 12, 13	Матвія 9:18–38	2/18	Вихід 27, 28	Марка 1:23–45
1/14	Йова 14, 15, 16	Матвія 10:1–20	2/19	Вихід 29, 30	Марка 2
1/15	Йова 17, 18, 19	Матвія 10:21–42	2/20	Вихід 31, 32, 33	Марка 3:1–19
1/16	Йова 20, 21	Матвія 11	2/21	Вихід 34, 35	Марка 3:20–35
1/17	Йова 22, 23, 24	Матвія 12:1–23	2/22	Вихід 36, 37, 38	Марка 4:1–20
1/18	Йова 25, 26, 27	Матвія 12:24–50	2/23	Вихід 39, 40	Марка 4:21–41
1/19	Йова 28, 29	Матвія 13:1–30	2/24	Пс. 90; Левит 1, 2	Марка 5:1–20
1/20	Йова 30, 31	Матвія 13:31–58	2/25	Левит 3, 4, 5	Марка 5:21–43
1/21	Йова 32, 33	Матвія 14:1–21	2/26	Левит 6, 7	Марка 6:1–29
1/22	Йова 34, 35	Матвія 14:22–36	2/27	Левит 8, 9, 10	Марка 6:30–56
1/23	Йова 36, 37	Матвія 15:1–20	2/28	Левит 11, 12	Марка 7:1–13
1/24	Йова 38, 39, 40	Матвія 15:21–39	3/1	Левит 13	Марка 7:14–37
1/25	Йова 41, 42	Матвія 16	3/2	Левит 14	Марка 8:1–21
1/26	Буття 23, 24	Матвія 17	3/3	Левит 15, 16	Марка 8:22–38
1/27	Буття 25, 26	Матвія 18:1–20	3/4	Левит 17, 18	Марка 9:1–29
1/28	Буття 27, 28	Матвія 18:21–35	3/5	Левит 19, 20	Марка 9:30–50
1/29	Буття 29, 30	Матвія 19	3/6	Левит 21, 22	Марка 10:1–31
1/30	Буття 31, 32	Матвія 20:1–16	3/7	Левит 23, 24	Марка 10:32–52
1/31	Буття 33, 34, 35	Матвія 20:17–34	3/8	Левит 25	Марка 11:1–18
2/1	Буття 36, 37, 38	Матвія 21:1–22	3/9	Левит 26, 27	Марка 11:19–33
2/2	Буття 39, 40	Матвія 21:23–46	3/10	Числа 1, 2	Марка 12:1–27
2/3	Буття 41, 42	Матвія 22:1–22	3/11	Числа 3, 4	Марка 12:28–44
2/4	Буття 43, 44, 45	Матвія 22:23–46	3/12	Числа 5, 6	Марка 13:1–20
2/5	Буття 46, 47, 48	Матвія 23:1–22	3/13	Числа 7, 8	Марка 13:21–37

3/14	Числа 9, 10, 11	Марка 14:1–26	4/20	Суддів 16, 17, 18	Луки 15:11–32
3/15	Числа 12, 13, 14	Марка 14:27–53	4/21	Суддів 19, 20, 21	Луки 16
3/16	Числа 15, 16	Марка 14:54–72	4/22	Рут 1, 2, 3, 4	Луки 17:1–19
3/17	Числа 17, 18, 19	Марка 15:1–25	4/23	1Самуїлова 1, 2, 3	Луки 17:20–37
3/18	Числа 20, 21, 22	Марка 15:26–47	4/24	1Самуїлова 4, 5, 6	Луки 18:1–23
3/19	Числа 23, 24, 25	Марка 16	4/25	1Самуїлова 7, 8, 9	Луки 18:24–43
3/20	Числа 26, 27	Луки 1:1–20	4/26	1Сам. 10, 11, 12	Луки 19:1–27
3/21	Числа 28, 29, 30	Луки 1:21–38	4/27	1Самуїлова 13, 14	Луки 19:28–48
3/22	Числа 31, 32, 33	Луки 1:39–56	4/28	1Самуїлова 15, 16	Луки 20:1–26
3/23	Числа 34, 35, 36	Луки 1:57–80	4/29	1Самуїлова 17, 18	Луки 20:27–47
3/24	Повт. Закону 1, 2	Луки 2:1–24	4/30	1Сам. 19; Пс. 23, 59	Луки 21:1–19
3/25	Повт. Закону 3, 4	Луки 2:25–52	5/1	1Сам. 20, 21; Пс. 34	Луки 21:20–38
3/26	Повт. Закону 5, 6, 7	Луки 3	5/2	1Сам. 22; Пс. 56	Луки 22:1–23
3/27	Повт. Зак. 8, 9, 10	Луки 4:1–30	5/3	Псалом 52, 57, 142	Луки 22:24–46
3/28	Повт. Зак. 11, 12, 13	Луки 4:31–44	5/4	1Сам. 23; Пс. 54, 63	Луки 22:47–71
3/29	Повт. Зак. 14, 15, 16	Луки 5:1–16	5/5	1Сам. 24, 25, 26, 27	Луки 23:1–25
3/30	Повт. Зак. 17, 18, 19	Луки 5:17–39	5/6	1Самуїлова 28, 29	Луки 23:26–56
3/31	Повт. Зак. 20, 21, 22	Луки 6:1–26	5/7	1Самуїлова 30, 31	Луки 24:1–35
4/1	Повт. Зак. 23, 24, 25	Луки 6:27–49	5/8	2Самуїлова 1, 2	Луки 24:36–53
4/2	Повт. Закону 26, 27	Луки 7:1–30	5/9	2Самуїлова 3, 4, 5	Івана 1:1–28
4/3	Повт. Закону 28, 29	Луки 7:31–50	5/10	2Сам. 6, 7; Пс. 30	Івана 1:29–51
4/4	Повт. Закону 30, 31	Луки 8:1–25	5/11	2Сам. 8, 9; Пс. 60	Івана 2
4/5	Повт. Зак. 32, 33, 34	Луки 8:26–56	5/12	2Сам. 10, 11, 12	Івана 3:1–15
4/6	Ісуса Навина 1, 2, 3	Луки 9:1–17	5/13	Псалом 32, 51	Івана 3:16–36
4/7	Ісуса Навина 4, 5, 6	Луки 9:18–36	5/14	2Самуїлова 13, 14	Івана 4:1–26
4/8	Ісуса Навина 7, 8, 9	Луки 9:37–62	5/15	2Сам. 15; Пс. 3, 69	Івана 4:27–54
4/9	Ісуса Нав. 10, 11, 12	Луки 10:1–24	5/16	2Сам. 16, 17, 18	Івана 5:1–24
4/10	Ісуса Нав. 13, 14, 15	Луки 10:25–42	5/17	2Самуїлова 19, 20	Івана 5:25–47
4/11	Ісуса Нав. 16, 17, 18	Луки 11:1–28	5/18	Псалом 64, 70	Івана 6:1–21
4/12	Ісуса Нав. 19, 20, 21	Луки 11:29–54	5/19	2Сам. 21, 22; Пс. 18	Івана 6:22–40
4/13	Ісуса Нав. 22, 23, 24	Луки 12:1–31	5/20	2Самуїлова 23, 24	Івана 6:41–71
4/14	Суддів 1, 2, 3	Луки 12:32–59	5/21	Псалом 4, 5, 6	Івана 7:1–27
4/15	Суддів 4, 5, 6	Луки 13:1–22	5/22	Псалом 7, 8	Івана 7:28–53
4/16	Суддів 7, 8	Луки 13:23–35	5/23	Псалом 9, 11	Івана 8:1–27
4/17	Суддів 9, 10	Луки 14:1–24	5/24	Псалом 12, 13, 14	Івана 8:28–59
4/18	Суддів 11, 12	Луки 14:25–35	5/25	Псалом 15, 16	Івана 9:1–23
4/19	Суддів 13, 14, 15	Луки 15:1–10	5/26	Псалом 17, 19	Івана 9:24–41

5/27	Псалом 20, 21, 22	Івана 10:1–21	7/3	1Царів 14, 15	Дії 12
5/28	Псалом 24, 25, 26	Івана 10:22–42	7/4	1Царів 16, 17, 18	Дії 13:1–25
5/29	Псалом 27, 28, 29	Івана 11:1–29	7/5	1Царів 19, 20	Дії 13:26–52
5/30	Псалом 31, 35	Івана 11:30–57	7/6	1Царів 21, 22	Дії 14
5/31	Псалом 36, 37, 38	Івана 12:1–26	7/7	2Царів 1, 2, 3	Якова 1
6/1	Псалом 39, 40, 41	Івана 12:27–50	7/8	2Царів 4, 5, 6	Якова 2
6/2	Псалом 53, 55, 58	Івана 13:1–20	7/9	2Царів 7, 8, 9	Якова 3
6/3	Псалом 61, 62, 65	Івана 13:21–38	7/10	2Царів 10, 11, 12	Якова 4
6/4	Псалом 68, 72, 86	Івана 14	7/11	2Царів 13, 14	Якова 5
6/5	Пс. 101, 103, 108	Івана 15	7/12	Йони 1, 2, 3, 4	Дії 15:1–21
6/6	Пс. 109, 110, 138	Івана 16	7/13	Амоса 1, 2, 3	Дії 15:22–41
6/7	Пс. 139, 140, 141	Івана 17	7/14	Амоса 4, 5, 6	Галатів 1
6/8	Пс. 143, 144, 145	Івана 18:1–18	7/15	Амоса 7, 8, 9	Галатів 2
6/9	1Царів 1, 2	Івана 18:19–40	7/16	2Царів 15, 16	Галатів 3
6/10	1Цар. 3, 4; Прип. 1	Івана 19:1–22	7/17	2Царів 17, 18	Галатів 4
6/11	Приповісті 2, 3, 4	Івана 19:23–42	7/18	2Царів 19, 20, 21	Галатів 5
6/12	Приповісті 5, 6, 7	Івана 20	7/19	2Царів 22, 23	Галатів 6
6/13	Приповісті 8, 9	Івана 21	7/20	2Царів 24, 25	Дії 16:1–21
6/14	Прип. 10, 11, 12	Дії 1	7/21	Псалом 1, 2, 10	Дії 16:22–40
6/15	Прип. 13, 14, 15	Дії 2:1–21	7/22	Псалом 33, 43, 66	Филип'ян 1
6/16	Прип. 16, 17, 18	Дії 2:22–47	7/23	Псалом 67, 71	Филип'ян 2
6/17	Прип. 19, 20, 21	Дії 3	7/24	Псалом 89, 92	Филип'ян 3
6/18	Прип. 22, 23, 24	Дії 4:1–22	7/25	Псалом 93, 94, 95	Филип'ян 4
6/19	Приповісті 25, 26	Дії 4:23–37	7/26	Псалом 96, 97, 98	Дії 17:1–15
6/20	Прип. 27, 28, 29	Дії 5:1–21	7/27	Пс. 99, 100, 102	Дії 17:16–34
6/21	Приповісті 30, 31	Дії 5:22–42	7/28	Псалом 104, 105	1Солунян 1
6/22	Пісня над п. 1, 2, 3	Дії 6	7/29	Пс. 106, 111, 112	1Солунян 2
6/23	Пісня над п. 4, 5	Дії 7:1–21	7/30	Пс. 113, 114, 115	1Солунян 3
6/24	Пісня над п. 6, 7, 8	Дії 7:22–43	7/31	Пс. 116, 117, 118	1Солунян 4
6/25	1Царів 5, 6, 7	Дії 7:44–60	8/1	Псалом 119:1–88	1Солунян 5
6/26	1Царів 8, 9	Дії 8:1–25	8/2	Пс. 119:89–176	2Солунян 1
6/27	1Царів 10, 11	Дії 8:26–40	8/3	Пс. 120, 121, 122	2Солунян 2
6/28	Екклесіяста 1, 2, 3	Дії 9:1–22	8/4	Пс. 123, 124, 125	2Солунян 3
6/29	Екклесіяста 4, 5, 6	Дії 9:23–43	8/5	Пс. 127, 128, 129	Дії 18
6/30	Екклесіяста 7, 8, 9	Дії 10:1–23	8/6	Пс. 130, 131, 132	1Коринтян 1
7/1	Екклес. 10, 11, 12	Дії 10:24–48	8/7	Пс. 133, 134, 135	1Коринтян 2
7/2	1Царів 12, 13	Дії 11	8/8	Псалом 136, 146	1Коринтян 3

8/9	Псалом 147, 148	1Коринтян 4	9/15	Ісаї 11, 12, 13	Ефесян 2
8/10	Псалом 149, 150	1Коринтян 5	9/16	Ісаї 14, 15, 16	Ефесян 3
8/11	1Хронік 1, 2, 3	1Коринтян 6	9/17	Ісаї 17, 18, 19	Ефесян 4
8/12	1Хронік 4, 5, 6	1Коринтян 7:1–19	9/18	Ісаї 20, 21, 22	Ефесян 5:1–16
8/13	1Хронік 7, 8, 9	1Кор. 7:20–40	9/19	Ісаї 23, 24, 25	Ефесян 5:17–23
8/14	1Хронік 10, 11, 12	1Коринтян 8	9/20	Ісаї 26, 27	Ефесян 6
8/15	1Хронік 13, 14, 15	1Коринтян 9	9/21	Ісаї 28, 29	Римлян 1
8/16	1Хр. 16; Пс. 42, 44	1Кор. 10:1–18	9/22	Ісаї 30, 31	Римлян 2
8/17	Псалом 45, 46, 47	1Кор. 10:19–33	9/23	Ісаї 32, 33	Римлян 3
8/18	Псалом 48, 49, 50	1Кор. 11:1–16	9/24	Ісаї 34, 35, 36	Римлян 4
8/19	Псалом 73, 85	1Кор. 11:17–34	9/25	Ісаї 37, 38	Римлян 5
8/20	Псалом 87, 88	1Коринтян 12	9/26	Ісаї 39, 40	Римлян 6
8/21	1Хронік 17, 18, 19	1Коринтян 13	9/27	Ісаї 41, 42	Римлян 7
8/22	1Хронік 20, 21, 22	1Кор. 14:1–20	9/28	Ісаї 43, 44	Римлян 8:1–21
8/23	1Хронік 23, 24, 25	1Кор. 14:21–40	9/29	Ісаї 45, 46	Римлян 8:22–39
8/24	1Хронік 26, 27	1Кор. 15:1–28	9/30	Ісаї 47, 48, 49	Римлян 9:1–15
8/25	1Хронік 28, 29	1Кор. 15:29–58	10/1	Ісаї 50, 51, 52	Римлян 9:16–33
8/26	2Хронік 1, 2, 3	1Коринтян 16	10/2	Ісаї 53, 54, 55	Римлян 10
8/27	2Хронік 4, 5, 6	2Коринтян 1	10/3	Ісаї 56, 57, 58	Римлян 11:1–18
8/28	2Хронік 7, 8, 9	2Коринтян 2	10/4	Ісаї 59, 60, 61	Римлян 11:19–36
8/29	2Хронік 10, 11, 12	2Коринтян 3	10/5	Ісаї 62, 63, 64	Римлян 12
8/30	2Хронік 13, 14	2Коринтян 4	10/6	Ісаї 65, 66	Римлян 13
8/31	2Хронік 15, 16	2Коринтян 5	10/7	Осії 1, 2, 3, 4	Римлян 14
9/1	2Хронік 17, 18	2Коринтян 6	10/8	Осії 5, 6, 7, 8	Римлян 15:1–13
9/2	2Хронік 19, 20	2Коринтян 7	10/9	Осії 9, 10, 11	Римлян 15:14–33
9/3	2Хронік 21; Овдія	2Коринтян 8	10/10	Осії 12, 13, 14	Римлян 16
9/4	2Хр. 22; Йоїла 1	2Коринтян 9	10/11	Михея 1, 2, 3	Дії 21:1–17
9/5	2Хр. 23; Йоїла 2, 3	2Коринтян 10	10/12	Михея 4, 5	Дії 21:18–40
9/6	2Хронік 24, 25, 26	2Кор. 11:1–15	10/13	Михея 6, 7	Дії 22
9/7	Ісаї 1, 2	2Кор. 11:16–33	10/14	Наума 1, 2, 3	Дії 23:1–15
9/8	Ісаї 3, 4	2Коринтян 12	10/15	2Хронік 33, 34	Дії 23:16–35
9/9	Ісаї 5, 6	2Коринтян 13	10/16	Софонії 1, 2, 3	Дії 24
9/10	2Хронік 27, 28	Дії 19:1–20	10/17	2Хр. 35; Авак. 1, 2, 3	Дії 25
9/11	2Хронік 29, 30	Дії 19:21–41	10/18	Єремії 1, 2	Дії 26
9/12	2Хронік 31, 32	Дії 20:1–16	10/19	Єремії 3, 4, 5	Дії 27:1–26
9/13	Ісаї 7, 8	Дії 20:17–38	10/20	Єремії 6, 11, 12	Дії 27:27–44
9/14	Ісаї 9, 10	Ефесян 1	10/21	Єремії 7, 8, 26	Дії 28

10/22	Єремії 9, 10, 14	Колосян 1	11/27	Єзекіїля 30, 31, 32	1 Петра 4
10/23	Єремії 15, 16, 17	Колосян 2	11/28	Єзекіїля 33, 34	1 Петра 5
10/24	Єремії 18, 19	Колосян 3	11/29	Єзекіїля 35, 36	2 Петра 1
10/25	Єремії 20, 35, 36	Колосян 4	11/30	Єзекіїля 37, 38, 39	2 Петра 2
10/26	Єремії 25, 45, 46	Євреїв 1	12/1	Єзекіїля 40, 41	2 Петра 3
10/27	Єремії 47, 48	Євреїв 2	12/2	Єзекіїля 42, 43, 44	1 Івана 1
10/28	Єремії 49, 13, 22	Євреїв 3	12/3	Єзекіїля 45, 46	1 Івана 2
10/29	Єремії 23, 24	Євреїв 4	12/4	Єзекіїля 47, 48	1 Івана 3
10/30	Єремії 27, 28, 29	Євреїв 5	12/5	Ездри 1, 2	1 Івана 4
10/31	Єремії 50	Євреїв 6	12/6	Ездри 3, 4	1 Івана 5
11/1	Єремії 51, 30	Євреїв 7	12/7	Огія 1, 2	2 Івана
11/2	Єремії 31, 32	Євреїв 8	12/8	Захарія 1, 2, 3, 4	3 Івана
11/3	Єремії 33, 21	Євреїв 9	12/9	Захарія 5, 6, 7, 8	Юди
11/4	Єремії 34, 37, 38	Євреїв 10:1–18	12/10	Захарія 9, 10	Об'явлення 1
11/5	Єремії 39, 52, 40	Євреїв 10:19–39	12/11	Захарія 11, 12	Об'явлення 2
11/6	Єремії 41, 42	Євреїв 11:1–19	12/12	Захарія 13, 14	Об'явлення 3
11/7	Єремії 43, 44	Євреїв 11:20–40	12/13	Псалом 74, 75, 76	Об'явлення 4
11/8	Плач Єремії 1, 2	Євреїв 12	12/14	Псалом 77, 78	Об'явлення 5
11/9	Плач Єремії 3, 4, 5	Євреїв 13	12/15	Псалом 79, 80	Об'явлення 6
11/10	2Хр. 36; Дан. 1, 2	Тита 1	12/16	Псалом 81, 82, 83	Об'явлення 7
11/11	Даніїла 3, 4	Тита 2	12/17	Псалом 84, 90	Об'явлення 8
11/12	Даніїла 5, 6, 7	Тита 3	12/18	Псалом 107, 126	Об'явлення 9
11/13	Даніїла 8, 9, 10	Филимона	12/19	Ездри 5, 6, 7	Об'явлення 10
11/14	Даніїла 11, 12	1 Тимофія 1	12/20	Естер 1, 2	Об'явлення 11
11/15	Пс. 137; Єзек. 1, 2	1 Тимофія 2	12/21	Естер 3, 4, 5	Об'явлення 12
11/16	Єзекіїля 3, 4	1 Тимофія 3	12/22	Естер 6, 7, 8	Об'явлення 13
11/17	Єзекіїля 5, 6, 7	1 Тимофія 4	12/23	Естер 9, 10	Об'явлення 14
11/18	Єзекіїля 8, 9, 10	1 Тимофія 5	12/24	Ездри 8, 9, 10	Об'явлення 15
11/19	Єзекіїля 11, 12, 13	1 Тимофія 6	12/25	Неемії 1, 2, 3	Об'явлення 16
11/20	Єзекіїля 14, 15	2 Тимофія 1	12/26	Неемії 4, 5, 6	Об'явлення 17
11/21	Єзекіїля 16, 17	2 Тимофія 2	12/27	Неемії 7, 8, 9	Об'явлення 18
11/22	Єзекіїля 18, 19	2 Тимофія 3	12/28	Неемії 10, 11	Об'явлення 19
11/23	Єзекіїля 20, 21	2 Тимофія 4	12/29	Неемії 12, 13	Об'явлення 20
11/24	Єзекіїля 22, 23	1 Петра 1	12/30	Малахії 1, 2	Об'явлення 21
11/25	Єзекіїля 24, 25, 26	1 Петра 2	12/31	Малахії 3, 4	Об'явлення 22
11/26	Єзекіїля 27, 28, 29	1 Петра 3			

Матеріал надано журналом HEARTLIGHT® Internet Magazine (<http://www.heartlight.org>)

ПЛАН Б

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПЛАН ЧИТАННЯ БІБЛІЇ — ПЛАН НА РІК

День 1	Буття 1–3	День 36	Вихід 19–21
День 2	Буття 4–7	День 37	Вихід 22–24
День 3	Буття 8–11	День 38	Вихід 25–27
День 4	Йова 1–5	День 39	Вихід 28–29
День 5	Йова 6–9	День 40	Вихід 30–32
День 6	Йова 10–13	День 41	Вихід 33–35
День 7	Йова 14–16	День 42	Вихід 36–38
День 8	Йова 17–20	День 43	Вихід 39–40
День 9	Йова 21–23	День 44	Левит 1–4
День 10	Йова 24–28	День 45	Левит 5–7
День 11	Йова 29–31	День 46	Левит 8–10
День 12	Йова 32–34	День 47	Левит 11–13
День 13	Йова 35–37	День 48	Левит 14–15
День 14	Йова 38–39	День 49	Левит 16–18
День 15	Йова 40–42	День 50	Левит 19–21
День 16	Буття 12–15	День 51	Левит 22–23
День 17	Буття 16–18	День 52	Левит 24–25
День 18	Буття 19–21	День 53	Левит 26–27
День 19	Буття 22–24	День 54	Числа 1–2
День 20	Буття 25–26	День 55	Числа 3–4
День 21	Буття 27–29	День 56	Числа 5–6
День 22	Буття 30–31	День 57	Числа 7
День 23	Буття 32–34	День 58	Числа 8–10
День 24	Буття 35–37	День 59	Числа 11–13
День 25	Буття 38–40	День 60	Числа 14–15; Псалом 90
День 26	Буття 41–42	День 61	Числа 16–17
День 27	Буття 43–45	День 62	Числа 18–20
День 28	Буття 46–47	День 63	Числа 21–22
День 29	Буття 48–50	День 64	Числа 23–25
День 30	Вихід 1–3	День 65	Числа 26–27
День 31	Вихід 4–6	День 66	Числа 28–30
День 32	Вихід 7–9	День 67	Числа 31–32
День 33	Вихід 10–12	День 68	Числа 33–34
День 34	Вихід 13–15	День 69	Числа 35–36
День 35	Вихід 16–18	День 70	Повторення Закону 1–2

День 71	Повторення Закону 3–4	День 108	Псалом 17, 35, 54, 63
День 72	Повторення Закону 5–7	День 109	1Хр. 10, Пс. 18, 1Сам. 28–31
День 73	Повторення Закону 8–10	День 110	Пс. 121, 123–125, 128–130
День 74	Повторення Закону 11–13	День 111	2Самуїлова 1–4
День 75	Повторення Закону 14–16	День 112	Пс. 6, 8–10, 14, 16, 19, 21
День 76	Повторення Закону 17–20	День 113	1Хронік 1–2
День 77	Повторення Закону 21–23	День 114	Псалом 43–45, 49, 84–85, 87
День 78	Повторення Закону 24–27	День 115	1Хронік 3–4
День 79	Повторення Закону 28–29	День 116	Псалом 73, 77–78
День 80	Повторення Закону 30–31	День 117	1Хронік 6
День 81	Повт. Закону 32–34; Пс. 91	День 118	Псалом 81, 88, 92–93
День 82	Ісуса Навина 1–4	День 119	1Хронік 7–10
День 83	Ісуса Навина 5–8	День 120	Пс. 102–104; 2Самуїлова 5
День 84	Ісуса Навина 9–11	День 121	1 Хронік 11–12
День 85	Ісуса Навина 12–15	День 122	Псалом 133
День 86	Ісуса Навина 16–18	День 123	Пс. 106–107, 2Сам. 5:11–6:23
День 87	Ісуса Навина 19–21	День 124	1Хр. 13–16
День 88	Ісуса Навина 22–24	День 125	Пс. 1–2, 15, 22–24, 47, 68
День 89	Суддів 1–2	День 126	Пс. 89, 96, 100, 101, 105, 132
День 90	Суддів 3–5	День 127	2Самуїлова 7, 1Хронік 17
День 91	Суддів 6–7	День 128	Псалом 25, 29, 33, 36, 39
День 92	Суддів 8–9	День 129	2Самуїлова 8–9, 1Хронік 18
День 93	Суддів 10–12	День 130	Псалом 50, 53, 60, 75
День 94	Суддів 13–15	День 131	2Сам. 10, 1Хронік 19, Пс. 20
День 95	Суддів 16–18	День 132	Псалом 65–67, 69–70
День 96	Суддів 19–21	День 133	2Самуїлова 11–12, 1Хр. 20
День 97	Рут 1–4	День 134	Псалом 32, 51, 86, 122
День 98	1Самуїлова 1–3	День 135	2Самуїлова 13–15
День 99	1Самуїлова 4–8	День 136	Псалом 3–4, 12–13, 28, 55
День 100	1Самуїлова 9–12	День 137	2Самуїлова 16–18
День 101	1Самуїлова 13–14	День 138	Псалом 26, 40, 58, 61–62, 64
День 102	1Самуїлова 15–17	День 139	2Самуїлова 19–21
День 103	Пс. 11; 1Сам. 18–20; Пс. 59	День 140	Псалом 5, 38, 41–42
День 104	1Самуїлова 21–24	День 141	2Самуїлова 22–23, Псалом 57
День 105	Псалом 7, 27, 31, 34, 52	День 142	Псалом 95, Псалом 97–99
День 106	Псалом 56, 120, 140–142	День 143	1Хр. 21–22; 2Сам. 24; Пс. 30
День 107	1Самуїлова 25–27	День 144	Псалом 108–110

День 145	1Хронік 23–25	День 182	Овдія 1; Псалом 82–83
День 146	Псалом 131, 138–139, 143–145	День 183	2Царів 1–4
День 147	1Хронік 26–29; Псалом 127	День 184	2Царів 5–8
День 148	Псалом 111–118	День 185	2Царів 9–11
День 149	1Царів 1–2; Псалом 37, 71	День 186	2Царів 12–13; 2Хронік 24
День 150	Псалом 94, 119	День 187	2Царів 14; 2Хронік 25
День 151	2Хронік 1	День 188	Йони 1–4
День 152	1Цар. 3–4; Псалом 72	День 189	2Царів 15; 2Хронік 26
День 153	Пісня над піснями 1–8	День 190	Ісаї 1–4
День 154	Приповісті 1–3	День 191	Ісаї 5–8
День 155	Приповісті 4–6	День 192	Амоса 1–5
День 156	Приповісті 7–9	День 193	Амоса 6–9
День 157	Приповісті 10–12	День 194	Ісаї 9–12; 2Хронік 27
День 158	Приповісті 13–15	День 195	Михея 1–7
День 159	Приповісті 16–18	День 196	2Царів 16–17; 2Хронік 28
День 160	Приповісті 19–21	День 197	Ісаї 13–17
День 161	Приповісті 22–24	День 198	Ісаї 18–22
День 162	2Хронік 2–3; 1Царів 5–6	День 199	Ісаї 23–27; 2Царів 18
День 163	2Хронік 4; 1Царів 7	День 200	2Хронік 29–31; Псалом 48
День 164	2Хронік 5; 1Царів 8	День 201	Осії 1–7
День 165	2Хронік 6–7; Псалом 136	День 202	Осії 8–14
День 166	Псалом 134; Псалом 146–150	День 203	Ісаї 28–30
День 167	2Хронік 8, 1Царів 9	День 204	Ісаї 31–34
День 168	Приповісті 25–26	День 205	Ісаї 35–36
День 169	Приповісті 27–29	День 206	Ісаї 37–39; Псалом 76
День 170	Екклезіяста 1–6	День 207	Ісаї 40–43
День 171	Екклезіяста 7–12	День 208	Іс.44–48; 2Цар.18:9 –19:37
День 172	2Хронік 9, 1Царів 10–11	День 209	Псалом 46, 80, 135
День 173	Приповісті 30–31	День 210	Ісаї 49–53
День 174	1Царів 12–14	День 211	Ісаї 54–58
День 175	2Хронік 10–12	День 212	Ісаї 59–63
День 176	2Хронік 13–16, 1Цар. 15:1–24	День 213	Ісаї 64–66
День 177	1Царів 15:25 –16:34; 2Хр. 17	День 214	2Царів 20–21
День 178	1Царів 17–19	День 215	2Хронік 32–33
День 179	1Царів 20–21	День 216	Наума 1–3
День 180	2Хронік 18; 1Царів 22	День 217	2Царів 22–23; 2Хронік 34–35
День 181	2Хронік 19–23	День 218	Софонії 1–3

День 219	Єремії 1–3	День 256	Йоїла 1–3
День 220	Єремії 4–6	День 257	Даниїла 1–3
День 221	Єремії 7–9	День 258	Даниїла 4–6
День 222	Єремії 10–13	День 259	Даниїла 7–9
День 223	Єремії 14–17	День 260	Даниїла 10–12
День 224	Єремії 18–22	День 261	Ездри 1–3
День 225	Єремії 23–25	День 262	Ездри 4–6; Псалом 137
День 226	Єремії 26–29	День 263	Огія 1–2
День 227	Єремії 30–31	День 264	Захарія 1–7
День 228	Єремії 32–34	День 265	Захарія 8–14
День 229	Єремії 35–37	День 266	Естер 1–5
День 230	Єремії 38–40; Псалом 74, 79	День 267	Естер 6–10
День 231	2Царів 24–25; 2Хронік 36	День 268	Ездри 7–10
День 232	Авакума 1–3	День 269	Неемії 1–5
День 233	Єремії 41–45	День 270	Неемії 6–7
День 234	Єремії 46–48	День 271	Неемії 8–10
День 235	Єремії 49–50	День 272	Неемії 11–13; Псалом 126
День 236	Єремії 51–52	День 273	Малахії 1–4
День 237	Плач Єремії 1:1 –3:36	День 274	Луки 1; Івана 1
День 238	Плач Єремії 3:37 –5:22	День 275	Матвія 1; Луки 2:1–21
День 239	Єзекіїля 1–4	День 276	Матвія 2; Луки 2:22–52
День 240	Єзекіїля 5–8	День 277	Марка 1; Луки 3; Матвія 3
День 241	Єзекіїля 9–12	День 278	Матвія 4; Луки 4–5
День 242	Єзекіїля 13–15	День 279	Івана 2–4
День 243	Єзекіїля 16–17	День 280	Марка 2; Матвія 8–9
День 244	Єзекіїля 18–19	День 281	Івана 5
День 245	Єзекіїля 20–21	День 282	Марка 3; Луки 6; Матвія 12
День 246	Єзекіїля 22–23	День 283	Матвія 5–7
День 247	Єзекіїля 24–27	День 284	Луки 7; Матвія 8
День 248	Єзекіїля 28–31	День 285	Матвія 11
День 249	Єзекіїля 32–34	День 286	Луки 11; Матвія 12
День 250	Єзекіїля 35–37	День 287	Луки 8; Матвія 13
День 251	Єзекіїля 38–39	День 288	Марка 4–5; Матвія 8
День 252	Єзекіїля 40–41	День 289	Матвія 9–10
День 253	Єзекіїля 42–43	День 290	Марка 6; Луки 9; Матвія 14
День 254	Єзекіїля 44–45	День 291	Івана 6
День 255	Єзекіїля 46–48	День 292	Марка 7; Матвія 15

День 293	Марка 8; Луки 9; Матвія 16	День 330	Дії 17:1 –18:18
День 294	Марка 9; Луки 9; Матвія 17	День 331	2Солунян 1–3
День 295	Матвія 18	День 332	1Сол. 1–5; Дії 18:19 –19:40
День 296	Івана 7–8	День 333	1Коринтян 1–4
День 297	Івана 9:1 –10:21	День 334	1Коринтян 5–8
День 298	Івана 10; Луки 10–11	День 335	1Коринтян 9–11
День 299	Луки 12–13	День 336	1Коринтян 12–14
День 300	Луки 14–15	День 337	1Коринтян 15–16
День 301	Луки 16:1 –17:10	День 338	2Коринтян 1–4
День 302	Івана 11	День 339	2Коринтян 5–9
День 303	Луки 17:11 –18:14	День 340	2Коринтян 10–13
День 304	Марка 10; Матвія 19	День 341	Римлян 1–3
День 305	Матвія 20–21	День 342	Римлян 4–7
День 306	Луки 18:15 –19:48	День 343	Римлян 8–10
День 307	Марка 11; Івана 12	День 344	Римлян 11–13
День 308	Марка 12; Матвія 22	День 345	Римлян 14–16
День 309	Луки 20–21; Матвія 23	День 346	Дії 20:1 –23:35
День 310	Марка 13	День 347	Дії 24–26
День 311	Матвія 24	День 348	Дії 27–28
День 312	Матвія 25	День 349	Филимона 1; Колосян 1–4
День 313	Марка 14; Матвія 26	День 350	Ефесян 1–6
День 314	Івана 13; Луки 22	День 351	Филип'ян 1–4
День 315	Івана 14–17	День 352	1Тимофія 1–6
День 316	Марка 15; Матвія 27	День 353	Тита 1–3
День 317	Івана 18–19; Луки 23	День 354	1Петра 1–5
День 318	Марка 16; Матвія 28	День 355	Євреїв 1–6
День 319	Івана 20–21, Луки 24	День 356	Євреїв 7–10
День 320	Дії 1–3	День 357	Євреїв 11–13
День 321	Дії 4–6	День 358	2Тимофія 1–4
День 322	Дії 7–8	День 359	Юди 1; 2Петра 1–3
День 323	Дії 9–10	День 360	1Івана 1–5
День 324	Дії 11–12	День 361	2Івана 1; 3Івана 1
День 325	Дії 13–14	День 362	Об'явлення 1–5
День 326	Якова 1–5	День 363	Об'явлення 6–11
День 327	Дії 15–16	День 364	Об'явлення 12–18
День 328	Галатів 1–3	День 365	Об'явлення 19–22
День 329	Галатів 4–6		

ПЛАН В

ПЛАН ЧИТАННЯ ЗІ ЩОДЕННИКОМ УЧНІВСТВА

СІЧЕНЬ							15.	16:13–28	23:1–11	37:23–40	38–40
		Матвія	Дії	Псалом	Буття						Левит
	1.	1:1–17	1:1–11	1	1–2		16.	17:1–13	23:12–35	38	1–4
	2.	1:18–25	1:12–26	2	3–4		17.	17:14–27	24	39	5–7
	3.	2:1–12	2:1–21	3	5–8		18.	18:1–14	25:1–12	40	8–10
	4.	2:13–23	2:22–47	4	9–11		19.	18:15–35	25:13–27	41	11–13
	5.	3:1–12	3	5	12–14		20.	19:1–15	26:1–18	42	14–15
	6.	3:13–17	4:1–22	6	15–17		21.	19:16–30	26:19–32	43	16–17
	7.	4:1–11	4:23–37	7	18–20		22.	20:1–16	27:1–26	44	18–20
	8.	4:12–17	5:1–16	8	21–23		23.	20:17–34	27:27–44	45	21–23
	9.	4:18–25	5:17–42	9	24		24.	21:1–11	28:1–16	46	24–25
	10.	5:1–12	6	10	25–26		25.	21:12–22	28:17–31	47	26–27
	11.	5:13–20	7:1–38	11	27–28	БЕРЕЗЕНЬ					
	12.	5:21–32	7:39–60	12	29–30			Матвія	Римлян	Псалом	Числа
	13.	5:33–48	8:1–25	13	31		1.	21:23–32	1:1–17	48	1–2
	14.	6:1–15	8:26–40	14	32–33		2.	21:33–46	1:18–32	49	3–4
	15.	6:16–24	9:1–19	15	34–35		3.	22:1–14	2	50	5–6
	16.	6:25–34	9:20–43	16	36		4.	22:15–33	3	51	7–8
	17.	7:1–14	10:1–23	17	37–38		5.	22:34–36	4	52	9–11
	18.	7:15–29	10:24–48	18:1–24	39–40		6.	23:1–12	5:1–11	53	12–14
	19.	8:1–13	11:1–18	18:25–50	41		7.	23:13–34	5:12–21	54	15–17
	20.	8:14–22	11:19–30	19	42–43		8.	23:25–39	6:1–14	55	18–20
	21.	8:23–34	12	20	44–45		9.	24:1–14	6:15–23	56	21–22
	22.	9:1–13	13:1–25	21	46–47		10.	24:15–35	7:1–12	57	23–25
	23.	9:14–26	13:26–52	22:1–11	48		11.	24:36–51	7:13–25	58	26–27
	24.	9:27–38	14	22:12–31	49		12.	25:1–13	8:1–17	59	28–30
	25.	10:1–20	15:1–21	23	50		13.	25:14–30	8:18–39	60	31–32
ЛЮТИЙ							14.	25:31–46	9:1–18	61	33–36
		Матвія	Дії	Псалом	Вихід						Повт. Зак.
	1.	10:21–42	15:22–41	24	1–3		15.	26:1–16	9:19–33	62	1–3
	2.	11:1–19	16:1–15	25	4–6		16.	26:17–35	10	63	4–5
	3.	11:20–30	16:16–40	26	7–9		17.	26:36–56	11:1–24	64	6–8
	4.	12:1–21	17:1–15	27	10–12		18.	26:57–75	11:25–36	65	9–12
	5.	12:22–37	17:16–34	28	13–15		19.	27:1–10	12:1–8	66	13–17
	6.	12:38–50	18:1–17	29	16–18		20.	27:11–26	12:9–21	67	18–21
	7.	13:1–23	18:18–28	30	19–20		21.	27:27–44	13	68	22–26
	8.	13:24–43	19:1–22	31	21–23		22.	27:45–56	14	69:1–18	27–28
	9.	13:44–58	19:23–41	32	24–26		23.	27:57–66	15:1–13	69:19–36	29–31
	10.	14:1–21	20:1–12	33	27–29		24.	28:1–10	15:14–33	70	32
	11.	14:22–36	20:13–38	34	30–31		25.	28:11–20	16	71	33–34
	12.	15:1–20	21:1–26	35	32–33	КВІТЕНЬ					
	13.	15:21–39	21:27–40	36	34			Марка	1 Кор.	Псалом	Іс. Нав.
	14.	16:1–12	22	37:1–22	35–37		1.	1:1–8	1:1–17	72	1–2

	2.	1:9–20	1:18–31	73	3–5		18.	14:43–52	2	111	11–12
	3.	1:21–34	2	74	6–7		19.	14:53–65	3:1–14	112	13
	4.	1:35–45	3	75	8–9		20.	14:66–72	3:15–29	113	14–15
	5.	2:1–12	4	76	10–12		21.	15:1–15	4:1–20	114	16–17
	6.	2:13–17	5	77	13–14		22.	15:16–32	4:21–31	115	18–19
	7.	2:18–28	6:1–11	78:1–39	15–17		23.	15:33–41	5:1–12	116	20–21
	8.	3:1–19	6:12–20	78:40–72	18–19		24.	15:42–47	5:13–26	117	22
	9.	3:20–35	7:1–16	79	20–21		25.	16	6	118	23–24
	10.	4:1–20	7:17–40	80	22–23	ЧЕРВЕНЬ					
	11.	4:21–41	8	81	24			Луки	Ефесян	Псалом	1Цар.
					Суддів		1.	1:1–25	1:1–14	119:1–8	1
	12.	5:1–20	9:1–12	82	1–3		2.	1:26–38	1:15–23	119:9–16	2–3
	13.	5:21–43	9:13–27	83	4–5		3.	1:39–56	2:1–10	119:17–24	4–5
	14.	6:1–13	10:1–13	84	6–7		4.	1:57–66	2:11–22	119:25–32	6–7
	15.	6:14–29	10:14–33	85	8		5.	1:67–80	3:1–13	119:33–40	8
	16.	6:30–44	11:1–16	86	9		6.	2:1–20	3:14–21	119:41–48	9–10
	17.	6:45–56	11:17–34	87	10–12		7.	2:21–40	4:1–16	119:49–56	11
	18.	7:1–23	12:1–13	88	13–15		8.	2:41–52	4:17–24	119:57–64	12
	19.	7:24–37	12:14–31	89:1–19	16		9.	3:1–20	4:25–32	119:65–72	13–14
	20.	8:1–13	13	89:20–53	17–18		10.	3:21–38	5:1–21	119:73–80	15–16
	21.	8:14–21	14:1–25	90	19		11.	4:1–12	5:22–33	119:81–88	17–18
	22.	8:22–30	14:26–40	91	20–21		12.	4:13–30	6:1–9	119:89–96	19–20
					Рут		13.	4:31–37	6:10–24	119:97–104	21–22
	23.	8:31–38	15:1–28	92	1				Филип'ян		2Цар.
	24.	9:1–13	15:29–58	93	2–3		14.	4:38–44	1:1–11	119:105–112	1–3
	25.	9:14–32	16	94	4		15.	5:1–11	1:12–20	119:113–120	4–5
ТРАВЕНЬ							16.	5:12–16	1:21–30	119:121–128	6–7
		Марка	2 Кор.	Псалом	1Сам.		17.	5:17–26	2:1–11	119:129–136	8–9
	1.	9:33–50	1:1–11	95	1–2		18.	5:27–32	2:12–18	119:137–144	10–11
	2.	10:1–16	1:12–24	96	3–5		19.	5:33–39	2:19–30	119:145–152	12–13
	3.	10:17–34	2	97	6–8		20.	6:1–16	3:1–9	119:153–160	14–15
	4.	10:35–52	3	98	9–10		21.	6:17–26	3:10–14	119:161–168	16–17
	5.	11:1–11	4	99	11–13		22.	6:27–36	3:15–21	119:169–176	18–19
	6.	11:12–26	5	100	14		23.	6:37–42	4:1–7	120	20–21
	7.	11:27–33	6	101	15–16		24.	6:43–49	4:8–13	121	22–23
	8.	12:1–12	7	102	17–18		25.	7:1–10	4:14–23	122	24–25
	9.	12:13–27	8	103	19–20	ЛИПЕНЬ					
	10.	12:28–34	9	104	21–23			Луки	Колосян	Псалом	1Хрон.
	11.	12:35–44	10	105	24–25		1.	7:11–17	1:1–14	123–124	1–2
	12.	13:1–13	11:1–15	106:1–23	26–28		2.	7:18–35	1:15–29	125	3–4
	13.	13:14–31	11:16–33	106:24–48	29–31		3.	7:36–50	2:1–7	126	5–6
					2Сам.		4.	8:1–15	2:8–15	127	7–9
	14.	13:32–37	12:1–10	107	1–2		5.	8:16–25	2:16–23	128	10–11
	15.	14:1–11	12:11–21	108	3–4		6.	8:26–39	3:1–14	129	12–14
	16.	14:12–31	13	109	5–7		7.	8:40–56	3:15–25	130–131	15–16
			Галатів				8.	9:1–17	4:1–9	132	17–19
	17.	14:32–42	1	110	8–10		9.	9:18–27	4:10–18	133–134	20–22

			1Сол.				22.	19:39–48	3:1–8	16:1–16	3–4
	10.	9:28–36	1	135	23–25		23.	20:1–8	3:9–15	16:17–33	5–6
	11.	9:37–50	2:1–9	136	26–28				Филимона		
	12.	9:51–62	2:10–20	137	29		24.	20:9–19	1–11	17:1–14	7–8
					2Хрон.		25.	20:20–26	12–25	17:15–28	9–10
	13.	10:1–16	3:1–6	138	1–2	ВЕРЕСЕНЬ					
	14.	10:17–24	3:7–13	139	3–5			Луки	Євреїв	Приповісті	Ісаї
	15.	10:25–37	4:1–10	140	6–7		1.	20:27–40	1:1–9	18	1–2
	16.	10:38–42	4:11–18	141	8–9		2.	20:41–47	1:10–14	19:1–14	3–5
	17.	11:1–13	5:1–11	142	10–12		3.	21:1–19	2:1–9	19:15–29	6–8
	18.	11:14–28	5:12–28	143	13–16		4.	21:20–28	2:10–18	20:1–15	9–10
			2Сол.				5.	21:29–38	3	20:16–30	11–13
	19.	11:29–36	1:1–7	144	17–19		6.	22:1–13	4:1–11	21:1–16	14–16
	20.	11:37–54	1:8–12	145	20–21		7.	22:14–23	4:12–16	21:17–31	17–20
	21.	12:1–12	2:1–12	146	22–24		8.	22:24–30	5	22:1–16	21–23
	22.	12:13–21	2:13–17	147	25–27		9.	22:31–38	6:1–12	22:17–29	24–26
	23.	12:22–34	3:1–5	148	28–29		10.	22:39–46	6:13–20	23:1–18	27–28
	24.	12:35–48	3:6–13	149	30–33		11.	22:47–53	7:1–10	23:19–35	29–30
	25.	12:49–59	3:14–18	150	34–36		12.	22:54–62	7:11–28	24:1–22	31–33
СЕРПЕНЬ							13.	22:63–71	8:1–6	24:23–34	34–36
		Луки	1Тим.	Приповісті	Ездри		14.	23:1–12	8:7–13	25:1–14	37–39
	1.	13:1–9	1:1–11	1	1–2		15.	23:13–25	9:1–10	25:15–28	40–41
	2.	13:10–21	1:12–20	2	3		16.	23:26–31	9:11–28	26:1–16	42–43
	3.	13:22–35	2	3	4–5		17.	23:32–37	10:1–18	26:17–28	44–45
	4.	14:1–14	3:1–10	4	6		18.	23:38–43	10:19–39	27:1–14	46–48
	5.	14:15–24	3:11–16	5	7		19.	23:44–49	11:1–16	27:15–27	49–50
	6.	14:25–35	4	6	8		20.	23:50–56	11:17–31	28:1–14	51–53
	7.	15:1–10	5:1–15	7	9		21.	24:1–12	11:32–40	28:15–28	54–55
	8.	15:11–32	5:16–25	8	10		22.	24:13–27	12:1–13	29:1–14	56–58
					Неемії		23.	24:28–35	12:14–29	29:15–27	59–61
	9.	16:1–9	6:1–10	9	1–2		24.	24:36–44	13:1–8	30	62–64
	10.	16:10–18	6:11–21	10:1–16	3		25.	24:45–53	13:9–25	31	65–66
			2Тим.			ЖОВТЕНЬ					
	11.	16:19–31	1:1–7	10:17–32	4–5			Івана	Якова	Еклезіяста	Єремії
	12.	17:1–10	1:8–18	11:1–15	6		1.	1:1–18	1:1–11	1	1–2
	13.	17:11–19	2:1–13	11:16–31	7		2.	1:19–28	1:12–18	2:1–16	3–4
	14.	17:20–37	2:14–26	12:1–14	8		3.	1:29–34	1:19–27	2:17–26	5–6
	15.	18:1–8	3:1–9	12:15–28	9		4.	1:35–42	2:1–13	3:1–15	7–9
	16.	18:9–17	3:10–17	13:1–12	10		5.	1:43–51	2:14–26	3:16–22	10–11
	17.	18:18–30	4	13:13–25	11		6.	2:1–11	3:1–12	4	12–13
			Тита				7.	2:12–25	3:13–18	5	14–15
	18.	18:31–43	1:1–9	14:1–18	12		8.	3:1–15	4:1–10	6	16–18
	19.	19:1–10	1:10–16	14:19–35	13		9.	3:16–21	4:11–17	7:1–14	19–22
					Естер		10.	3:22–36	5:1–6	7:15–29	23–25
	20.	19:11–27	2:1–10	15:1–17	1		11.	4:1–14	5:7–12	8	26–29
	21.	19:28–38	2:11–15	15:18–33	2		12.	4:15–26	5:13–20	9	30–31

			1 Петра						Юди		
	13.	4:27–42	1:1–9	10	32–34		23.	13:12–17	1–7	21:1–21	7–8
	14.	4:43–54	1:10–16	11	35–38		24.	13:18–30	8–16	21:22–34	9
	15.	5:1–15	1:17–25	12	39–43		25.	13:31–38	17–25	22	10–12
				Пісня		ГРУДЕНЬ					
	16.	5:16–30	2:1–8	1	44–46			Івана	Об'явл.	Йова	Осії
	17.	5:31–47	2:9–17	2	47–48		1.	14:1–14	1:1–8	23	1–3
	18.	6:1–15	2:18–25	3	49		2.	14:15–21	1:9–20	24	4–6
	19.	6:16–24	3:1–7	4:1–7	50		3.	14:22–31	2:1–17	25–26	7–8
	20.	6:25–40	3:8–12	4:8–16	51		4.	15:1–8	2:18–29	27	9–12
	21.	6:41–59	3:13–22	5	52		5.	15:9–17	3:1–13	28	13–14
					Пл. Єр.						Йоїла
	22.	6:60–71	4:1–11	6	1		6.	15:18–27	3:14–22	29	1
	23.	7:1–13	4:12–19	7	2		7.	16:1–11	4	30	2–3
	24.	7:14–24	5:1–7	8:1–7	3						Амоса
	25.	7:25–36	5:8–14	8:8–14	4–5		8.	16:12–24	5	31:1–23	1–2
ЛИСТОПАД							9.	16:25–33	6	31:24–40	3–4
		Івана	2 Петра	Йова	Єзекіїля		10.	17:1–5	7	32	5–6
	1.	7:37–44	1:1–11	1	1–3		11.	17:6–19	8	33:1–11	7–9
	2.	7:45–53	1:12–21	2	4–8						Овдія
	3.	8:1–11	2:1–9	3	9–12		12.	17:20–26	9	33:12–33	1–21
	4.	8:12–20	2:10–16	4	13–15						Йони
	5.	8:21–30	2:17–22	5	16		13.	18:1–18	10	34:1–20	1–4
	6.	8:31–47	3:1–9	6	17–19						Михея
	7.	8:48–59	3:10–18	7	20–21		14.	18:19–27	11	34:21–37	1–3
		1 Івана					15.	18:28–40	12	35	4–5
	8.	9:1–12	1:1–4	8	22–23		16.	19:1–16	13	36:1–15	6–7
	9.	9:13–25	1:5–10	9:1–20	24–26						Наума
	10.	9:26–41	2:1–11	9:21–35	27–28		17.	19:17–27	14	36:16–33	1–3
	11.	10:1–10	2:12–17	10	29–30						Авакума
	12.	10:11–21	2:18–23	11	31–32		18.	19:28–37	15	37	1–3
	13.	10:22–42	2:24–29	12	33–34						Софонії
	14.	11:1–16	3:1–10	13	35–37		19.	19:38–42	16	38:1–21	1–2
	15.	11:17–37	3:11–18	14	38–39		20.	20:1–9	17	38:22–41	3
	16.	11:38–44	3:19–24	15:1–16	40–41						Огія
	17.	11:45–57	4:1–6	15:17–35	42–44		21.	20:10–18	18	39	1–2
	18.	12:1–11	4:7–21	16	45–47						Захарія
	19.	12:12–19	5:1–12	17	48		22.	20:19–23	19	40	1–5
					Даниїла		23.	20:24–31	20	41:1–11	6–9
	20.	12:20–36	5:13–21	18	1–2		24.	21:1–14	21	41:12–34	10–14
		2 Івана									Малахії
	21.	12:37–50	1–13	19	3–4		25.	21:15–25	22	42	1–4
		3 Івана									
	22.	13:1–11	1–14	20	5–6						

Система «8 × 8» — вивчення Біблії напам'ять за допомогою розмірковування

Автори: Раш Уїтт і Таннер Терлі

Вступ

Коли ми у 2001 році несли служіння у Гонконзі, нам випала надзвичайна радість познайомитися з місіонером на ім'я Скотт Сміт. Скотт був стратегічним координатором групи місіонерів, метою яких було досягнення населення району Цзюлун. Коли ми спілкувалися зі Скоттом, нам постійно впадало в око те, що він весь час говорив про Писання і про те, як воно стосується його роботи. Скотт був просто живою Біблією. Чим би ми не займалися — розповідали про Ісуса буддистам у храмі або допомагали прибирати в крихітній квартирці, — поточні події нагадували Скоттові про слова Писання. Перед закінченням нашого терміну служіння ми вирішили запитати Скотта, як йому вдалося завчити напам'ять так багато місць із Божого Слова. У відповідь він стисло розповів нам своє незабутнє свідчення, яке стало для нас джерелом натхнення. Трохи ніяковіючи, Скотт розповів, як він, коли йому виповнилося двадцять, зобов'язав себе вивчати напам'ять тексти Писання. Він почав з одного вірша на день. Протягом останніх років навчання в коледжі Скотт вивчив напам'ять понад тисячу віршів! Крім того, починаючи з 1973 року, Скотт щороку повністю перечитував Біблію, а на момент нашого приїзду читав її на кантонському діалекті китайської мови. Неймовірне свідцтво Скотта надихнуло нас на те, щоб піти прокладеною ним стежиною. Ми теж вирішили почати із запам'ятовування одного вірша на день. Хоч на початку ми були налаштовані скептично, та невдовзі ми погодилися, що такий намір є цілком здійсненним. А далі, коли ми стали звітувати один перед одним про те, як виконуємо взятє на себе зобов'язання, ми почали помічати, як Божий Дух динамічно діяв у нас, викарбовуючи вивчені вірші в нашому серці та розумі. Дисципліна вивчення віршів Писання напам'ять стала для нас дивовижним благословенням!

Протягом наступних років ми продовжували завчати напам'ять місця з Писання і помітили зростання у своєму пориві до благовістя, в особистих стосунках з Богом і в ревному потягу до пізнання Христа. У нас з'явилося бажання поліпшити підхід до запам'ятовування і розробити високоефективний метод. Після безлічі спроб, помилок і повторних спроб ми врешті-решт досягли успіху і тепер із задоволенням представляємо вам «Систему вивчення Біблії напам'ять „8 × 8“». Ми переконані, що система «8 × 8» — це безцінний інструмент, завдяки якому ви зможете поліпшити своє ходіння з Христом на довгі роки вперед! Уся ця система повністю описана і пояснена на подальших сторінках — ми ділимося нею безкоштовно. Ви можете абсолютно безперешкодно копіювати та розповсюджувати ці матеріали. Ми бажаємо, щоб багато християн по всьому світу почали вивчати Писання напам'ять так, як ніколи раніше. І тому ми з радістю представляємо повні інструкції з використання «Системи „8 × 8“ — вивчення Біблії напам'ять за допомогою розмірковування». Перед початком застосування цих інструкцій обов'язково прочитайте весь матеріал, оскільки на кожній сторінці міститься важлива інформація, яка допоможе вам успішно заучувати Писання. Ну що ж, до діла!

Розмірковування

«Система „8 × 8“ — вивчення Біблії напам'ять за допомогою розмірковування» побудована на принципах, викладених у Псалмі 119. Упродовж 176 віршів цього псалма псалмоспівець розкриває думку про розмірковування над Писанням. Він каже: *«Про накази Твої розмовлятиму я, і на стежки Твої буду дивитись. Я буду радіти Твоїми постановами, слова Твого не забуду!»* (Псалом 119:15–16). Природним результатом біблійних розмірковувань є пам'ятання Божих наказів. Проте важливо відзначити, що головна мета полягає не у вивченні текстів напам'ять, а в тому, щоб Боже вчення та Його заповіді були записані на таблиці нашого серця (Приповісті 7:2–3). І тоді наше життя буде спрямоване на особисте пізнання Бога, а не лише на розширення знань про Нього. Нашим прагненням має бути не зробитися освіченими виконавцями правил, а стати людьми, які люблять Христа та у всьому виявляють послух Йому.

Крім того, система «8 × 8» не є якоюсь чарівною формулою, що діє сама собою. Це система, що потребує дисциплінованості. Недостатньо обмежитися лише виконанням основних правил. Натомість, аби система була дієвою, потрібно дисципліновано та послідовно докласти зусиль. Початок — це дисциплінованість у розмірковуванні.

Роздумувати вдень та вночі

Цей аспект системи «8 × 8» зорієнтовано на те, щоб заохотити християн до роздумів над Божим словом протягом дня і ночі. Багато християн щодня регулярно проводять час із Богом у молитві та читанні Писання. Проте створюється враження, що дуже мало є серед них тих, хто дотримується біблійного прикладу розмірковування про Бога та Його Слово вдень та вночі. Те ж саме можна сказати й про вивчення Писання напам'ять.

Коли ми були молодими християнами, ми хотіли знати місця Писання напам'ять, але нам було важко знайти ефективний спосіб завчання. Зазвичай ми починали кожен день з часу особистого спілкування з Богом, а після нього відводили 20–25 хвилин на вправи із запам'ятовування Писання. Проте ми припускалися двох помилок, і тим були викликані наші труднощі. По-перше, вивченню Писання напам'ять ми відводили лише невеликий час на початку кожного дня. Найбільшою проблемою цього підходу було те, що вивчені уривки ще до обіду тонули в морі щоденних справ і обов'язків. Ми ніби вже пам'ятали уривок, але за кілька годин він знову забувався. Друга помилка, якої ми припускалися, полягала в то-

му, що ми намагалися запам'ятати лише ключові вірші. Не зрозумійте нас хибно. Вивчення ключових віршів напам'ять є надзвичайно корисним для того, щоб ми трималися Христа у нашому ходженні з Ним. Згадати, наприклад, скільки разів у розмові з невірним цитуються напам'ять слова з Івана 3:16, чи яким підбадьоренням для християн, занепалих духом, є згадка про те, що *«немає тепер жадного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі не за тілом, а за духом»* (Римлян 8:1). Без сумніву, ці видатні ключові вірші повинні мати особливе місце в нашій практиці вивчення Писання напам'ять. Проте запам'ятовувати вірші без контексту значно важче, і, крім того, таке використання біблійних текстів може призвести до хибних тлумачень. Якщо у вас є досвід купівлі чи продажу нерухомості, то ви, напевно, знаєте, що в сфері нерухомості три головних слова — це «розташування, розташування, розташування». І майже так само, як у торгівлі нерухомістю, у запам'ятовуванні Писання та в герменевтиці (тлумаченні Біблії) теж є свої три найголовніші слова: «контекст, контекст, контекст». Нічого не може бути важливішим за контекст. Тому в системі «8 × 8» ми намагаємося зробити так, щоб контекст працював нам на користь.

Пам'ятаючи про це, ми розглянемо найефективніший принцип запам'ятовування Письма, який наголошується протягом усього Псалма 119. Псалмоспівець, перебуваючи у захваті від Божого Слова, закликає розмірковувати про Писання **вдень і вночі**, щоб запам'ятовувати його. Псалмоспівець пише: *«Як я кохаю Закона Твого, цілий день він розмова моя!»* (Псалом 119:97). Саме з такою метою і була розроблена «Система вивчення Біблії напам'ять „8 × 8“». Читаючи Писання та розмірковуючи над ним вдень і вночі, ви розвиватимете свої вміння запам'ятовувати та застосовувати Боже Слово! Нижче описано, як саме працює система «8 × 8».

Учасники, що застосовують цю систему, вибирають одну з біблійних книг та розмірковують над одним розділом протягом щонайменше восьми годин щодня. На перший погляд така тривалість може здатися надмірною, але, запевняємо вас, це не так. Ми вже говорили про те, що раніше на початку кожного дня відводили 20–25 хвилин вивченню Писання напам'ять. У системі «8 × 8» використовується така сама кількість часу. Різниця полягає в тому, що ці 20–25 хвилин набираються впродовж усього дня, а не відразу. Це стає можливим, якщо перші три хвилини на початку кожної години відводити на повільне та вдумливе прочитання вибраного розділу. Можливо, ви подумаете: «І це щогодини? По вісім годин щодня? У мене на це нема часу! І без того клопотів повно!» Можливо, ви й не знали, що на прочитання одного розділу Біблії зазвичай потрібно лише близько трьох хвилин. Ви не спите близько 15 годин на день, і якщо 8 таких годин починати з кількох хвилин читання, то за день набереться 20–25 хвилин. Мова йде не про збільшення навантажень, а про розумний підхід до справи. Для наочного прикладу візьмемо типовий день. Припустимо, о 7:00 у вас дзвенить будильник — день починається. Перш ніж встати з ліжка, відведіть перші три хвилини свого дня на вдумливе прочитання запланованого на сьогодні розділу. Хіба можна почати день з чогось кращого, ніж із Божого Слова? Далі, коли ви вдягнетесь та поснідаєте, буде вже 8:00 — це ще одна нагода порозмірковувати над тим самим розділом. Після цього ви, напевно, попрямуєте на роботу чи на навчання. Близько 9:00 можна знову знайти кілька хвилин на те, щоб приділити увагу тому самому розділові. Поки що день іде дуже добре. Втім, не забувайте, що навіть у тому разі, коли вам доведеться пропустити кілька годин, до кінця дня є достатньо часу, щоб загалом вийшло вісім. Наприклад, об 11:00 у вас має бути зустріч чи ви просто забудете про свій план розмірковування. Немає нічого страшного — близько 13:00 у вас буде обід, і ви зможете вчетверте за сьогодні поміркувати над біблійним текстом! Уявляєте — лише перша година дня, а ви вже наполовину виконали свій план на вісім годин! І далі зрозуміло — ви продовжуйте щогодини відводити кілька хвилин на розмірковування, аж поки таких годин не набереться щонайменше вісім. Особливо корисно відводити час для розмірковування відразу після пробудження і перед тим, як лягати спати.

Кожен розділ розглядається так протягом восьми днів підряд. Завдяки цьому ви матимете можливість роздумувати над кожним розділом щонайменше 64 рази за вісім днів роботи із

ним. Ви самі здивуєтеся, скільки нового ви побачите і наскільки краще пам'ятатимете текст у порівнянні з часом, коли над цим розділом ще не працювали. Ці щоденні роздуми призначені для того, щоб насичувати ваше серце Словом Божим, аби це слово завжди було свіжим у ваших думках під час шукання Христа і служіння Йому. Тут варто зауважити, що головною метою цієї системи є не власне вивчення текстів напам'ять, а розмірковування. Запам'ятовування стає результатом роздумів удень і вночі.

Щоб ви краще розуміли, що саме маєте робити щодня, у кінці цього додатку ми наводимо приклад розкладу. Перш ніж читати далі, відведіть кілька хвилин на те, щоб ознайомитися з різними аспектами цього розкладу. До речі, в таблиці ви помітите кілька речей, про які ще не було згадано. Ми їх пояснимо незабаром. У таблиці показано, що повинно відбуватися щодня, якщо ви вирішите використовувати систему «8 × 8» для запам'ятовування Послання до Филип'ян. По-перше, ви помітите, що розклад не прив'язаний до семи днів тижня. Якщо користуватися таким планом вивчення Писання напам'ять, в основу якого покладені дні тижня, то легко може статися таке, що ви пропускаєте день, і далі маєте чекати цілий тиждень, щоб продовжити роботу з того самого місця. Щоб не допустити подібного, система «8 × 8» не прив'язана до днів тижня. Тут дні позначені числами від 1 до 8. Якщо станеться так, що ви пропустите день, то можете без вагань продовжувати далі. Допоки у вас не виробиться звичка щогодини розмірковувати над Словом відповідно до розкладу, вам треба знайти якийсь спосіб щогодини нагадувати собі про систему «8 × 8». Це може бути вузлик на шнурку на зап'ясті, сигнал годинника на початку кожної години, створення щогодинного завдання, яке буде показувати нагадування у вас на комп'ютері, КПК чи мобільному телефоні.

По-перше, зауважте, що в пропонованому розкладі весь день розбитий на три секції — РАНОК, ДЕНЬ і ВЕЧІР. Ранок та вечір відводяться на повторення розділів, нещодавно вивчених напам'ять. Ці повторення є надзвичайно корисними для того, щоб вивчене зберігалось в пам'яті, а також при підготовці до запланованих перевірок. По-друге, секція «ДЕНЬ» складається з описаного вище восьмигодинного плану роздумів. І нарешті, ви побачите, що після кожного восьмого дня передбачено вихідний. Цей день слід вважати нагородою за вашу старанну працю протягом попередніх восьми днів. Утім, кожен вихідний день потрібно використовувати для перевірки матеріалу, який ви нещодавно вивчили напам'ять. Крім того, такий вихідний може стати чудовою можливістю оновити в пам'яті ті місця Писання, над якими ви працювали давніше (більш докладно про планову перевірку буде сказано нижче).

Зараз потрібно познайомити вас з двома важливими термінами, що вживаються для описання цієї системи, — сесії та блоки. Сесія — це період з восьми днів та одного вихідного відразу після них. У запропонованому тут прикладі ви побачите 4 сесії та завершальну сесію для засвоєння. Блоком називається фрагмент Писання, який має не більше 32 віршів. До опрацювання береться один блок за раз. У розкладі ми розділили кожну книгу Біблії на блоки. Якщо у тому чи іншому розділі є більше за 32 вірші, то можна розділити його на рівні частини, поки не вийде блок з 32 або менше віршів. Кожен блок є важливим, тому що в ньому містяться вірші, об'єднані разом для ефективного розмірковування та запам'ятовування.

Останнє, про що необхідно згадати, перш ніж рухатися далі, — це три рівні інтенсивності, передбачені системою «8 × 8». Оскільки не всі люди хочуть і можуть вивчати Писання напам'ять однаково швидко, ми передбачили три рівні інтенсивності — базовий, стандартний і поглиблений (вибрані назви рівнів самі у собі не мають значення; важливо лиш те, що ми бажаємо вивчати Боже Слово у своєму житті). Яким би не був ваш особистий і професійний розпорядок дня, ви повинні зуміти підібрати для себе такий темп, який буде відповідати вашому рівню посвяти та здібностей. На базовому рівні передбачається запам'ятовування восьми віршів за кожну сесію, на стандартному — шістнадцяти віршів. На поглибленому рівні вам доведеться займатися з максимальною інтенсивністю і вивчати напам'ять цілий блок (до 32 віршів) упродовж однієї сесії. Хоча базовий та стандартний рівні можуть

видатися привабливими через свою низьку інтенсивність, не варто відразу відкидати поглиблений рівень. Вам необов'язково бути духовним генієм або велетнем, щоб кожен вісім днів вивчати напам'ять один блок з Писання. Насправді це легше, ніж може здатися. Крім того, у вас з'явиться можливість швидше запам'ятовувати Писання. Варто відзначити, що, прийнявши рішення займатися на поглибленому рівні, ви зможете вивчити напам'ять весь Новий Заповіт за 7–10 років. Зараз слід перейти до розгляду наступного аспекту системи «8 × 8», виконання якого вимагає дисциплінованості, вивчення напам'ять.

Вивчення напам'ять

Попри те, що головною метою системи «8 × 8» є розмірковування, за своєю суттю ця система є інструментом заучування і запам'ятовування. У цій системі вивчення напам'ять відбувається трьома способами. Найперше та найголовніше — це запам'ятовування завдяки значенню тексту. Це відбувається під час читання Божого Слова відповідно до розкладу та дослідження кожного уривку для повного розуміння написаного. Більш детально про запам'ятовування завдяки значенню тексту буде сказано в наступному розділі «Дисципліноване дослідження». По-друге, користувачі системи «8 × 8» вивчають Писання напам'ять завдяки контексту. Контекстом називається текст, який оточує той чи інший вірш. Вивчення віршів напам'ять у контексті допомагає нам краще зрозуміти, що хотів сказати цими словами автор, а також дає нам орієнтир для запам'ятовування кожного вірша. І нарешті, користувачі цієї системи запам'ятовують Писання візуально. Іншими словами, запам'ятовуванню сприяє й те, що людина зважає на те, як розташовані вірші на сторінках відносно один одного. Ці три складові успішного вивчення напам'ять підвели нас до розробки ще одного аспекту системи «8 × 8» — курсивні початкові словосполучення.

Початкові словосполучення

Цей аспект системи «8 × 8» вимагає дисциплінованості для створення переліку початкових словосполучень. Початкове словосполучення — це перші три або чотири слова з кожного вірша. Приклад переліку початкових словосполучень наведено в кінці цього додатка. Ці словосполучення приносять подвійну користь. По-перше, запам'ятовування їхньої послідовності допоможе запам'ятати логічний порядок віршів в уривку. По-друге, ці словосполучення також служать маркерами, за якими стає можливо згадати конкретні місця Писання. Ми виділяємо 2 типи початкових словосполучень — головні маркери, які йдуть через кожен вісім віршів (1, 9, 17, 25, 33 тощо) та допоміжні маркери, що охоплюють всі проміжні вірші (2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 і т. д.). Наприклад, якщо вам потрібно згадати Филип'ян 4:19, ви можете скористатися для цього початковими словосполученнями. Почавши з найближчого головного маркера, потрібно подумки зробити кілька кроків: «Я знаю, що 4:17 починається зі слів — це *„Кажу це не тому, щоб шукав я давання...“*» А далі, згадуючи допоміжні маркери, ви дійдете до вірша 19: «*А мій Бог нехай виповнить вашу всяку потребу за Своїм багатством у Славі, у Христі Ісусі*». Якщо згадати словосполучення, з якого починається вірш, то решта приходить на пам'ять сама собою. Початкові словосполучення для кожного розділу необхідно повторювати разом із текстом, визначеним для кожного восьмиденного періоду. Якщо людина добре орієнтується у головних маркерах, то будь-який вивчений нею напам'ять біблійний вірш разом із посиланням буде щонайбільше за чотири вірші від одного з них. Якщо ж вона вивчила і допоміжні маркери, то за їх допомогою швидко згадає бажаний вірш. Ми розробили концепцію початкових словосполучень як інструмент для запам'ятовування. Нерідко в процесі вивчення Писання напам'ять тексти віршів запам'ятовуються разом із номером розділу та вірша. У багатьох випадках дуже корисно пам'ятати ці цифри у посиланнях. Наприклад, побачивши «3:16», ви, ймовірно, згадаєте про Божу

любов, описану в Івана 3:16. Але коли ви знатимете напам'ять ще й Римлян 3:16 або 1 Івана 3:16, вам буде набагато важче згадати, де який вірш. Це викликано тим, що у всіх біблійних книгах вживаються ті самі номери на позначення розділів та віршів. А тому нам здалося логічним створити таку систему, де кожен вірш виокремлювався б з-поміж інших. Початкові словосполучення потрібні саме для цього. Іншими словами, у системі «8 × 8» запам'ятовування ґрунтується не лише на номерах розділів і віршів, але й на тексті. Ми виявили, що використання таких початкових словосполучень відіграє важливу роль у вивченні напам'ять текстів різних книг Біблії та у пригадуванні конкретних віршів у вивчених книгах.

Ми також пропонуємо певний формат для розмірковування над кожним уривком. Коли ви будете розглядати приклади, наведені в кінці цього додатка, насамперед зверніть увагу на те, що сторінка з текстом Писання поділена на два стовпчики, а вірші для кращого сприйняття набрані з відступами. Завдяки такому форматові можна бачити як кожен окремий вірш, так і весь контекст взятого уривка. Тут спрацьовує візуальна пам'ять, і йдеться про те, що у роботі над уривком слід застосовувати і її. Коли потрібно буде згадати текст, ви самі здивуетесь, що можете пригадати не лише окремі вірші, але і їхнє розташування на сторінці. Оскільки зір є прекрасним інструментом для запам'ятовування, то цей формат може бути дуже корисний. Повторимо, що мета цих словосполучень — допомогти вам у вивченні напам'ять та подальшому згадуванні.

Вони дуже важливі! Поставте їх собі на службу.

Дисципліноване дослідження

Ми бажаємо, щоб багато християн почали використовувати систему «8 × 8», аби насолоджуватися Писанням. Що ж насправді означає насолода у Божому Слові? 26 липня 2004 року у Раша народилася перша дитина — дочка Ганна. Відтоді вони з дружиною почали постійно міняти пелюшки, купувати дитяче харчування та менше спати — і все це через те, що в їхній сім'ї з'явився новий член. Дійсно, дитина приходить і змінює все! Але разом із тим після народження Ганни вони почали помічати дуже особливі зміни у своєму житті. Вони стали помічати, що мимоволі посміхаються при самій лише думці про своє малюшко. Повернення додому з навчання або роботи набуло нового сенсу, тому що за дверима їх чекало крихітне усміхнене личко. Іншими словами, ця сильна радість була результатом того, що Ганна була для них насолодою. Кожна мить, проведена разом з дитям, була для них за скарб, і коли вони були далеко, то щосили прагнули знову бути зі своєю донечкою. Ми повинні навчитися так само ставитися до Божого Слова. Ми повинні навчитися насолоджуватися ним, вважати за скарб навіть найменшу децицію істини, аби все сильніше прагнути насититися нею. Ми можемо навчитися насолоджуватися Божим законом завдяки дисциплінованому дослідженню.

Перші два пункти є основоположними, без них вивчення Божого Слова напам'ять є неможливим. А дисципліноване дослідження Писання значно полегшує таке вивчення. Для такого дослідження потрібно використовувати час особистого спілкування з Богом і свій вільний час протягом кожної восьмиденної сесії для особистого вивчення поточного уривка, читання коментарів і довідників й аналізу історичного та культурного контексту. Повторимо, що бажаним результатом є не власне знання тексту напам'ять, а чітке розуміння Божого Слова і способів його застосування. Ми хотіли б запропонувати кілька методів проведення дослідження і деякі ресурси, які допоможуть вам розмірковувати, запам'ятовувати та вивчати Писання.

По-перше, якщо наразі у вас немає звички щодня проводити час тихого спілкування з Богом, то ми радимо вам започаткувати для себе такий час. Час тихого спілкування з Богом полягає в тому, що ви кожен день відводите якийсь час (зазвичай зранку, перед усіма ін-

шими справами) для читання Біблії, прославлення Бога та молитви за інших. Одним з прекрасних способів об'єднати систему «8 × 8» та ваш час тихого спілкування з Богом буде використання біблійних коментарів або щоденних читань, у якому детальніше розкриватиметься той матеріал, який ви стараєтеся вивчити напам'ять. Коментарями добре користуватися, оскільки в них міститься інформація з різних джерел.

По-друге, оскільки в системі «8 × 8» кожна восьмиденна сесія пов'язується із блоком Писання, то під час тихого спілкування з Богом ви можете зосередитися на кількох віршах з того блоку, який ви наразі намагаєтеся вивчити напам'ять. Для цього просто розбийте текст блоку на вісім днів. Наприклад, якщо завтра ви починаєте роботу над першим розділом Послання до Филип'ян, то завтрашній час тихого спілкування з Богом може бути спрямовано на розбір перших трьох-чотирьох віршів цього розділу та на молитву за ними. Наступного дня час тихого спілкування буде спрямовано на вивчення наступних трьох-чотирьох віршів. Ви самі здивуєтеся, коли побачите, наскільки мудре використання часу тихого спілкування допоможе вам розмірковувати над Писанням та вчити його напам'ять. Чим більше ви будете чути та читати про той чи інший уривок, тим легше вам буде його дослівно запам'ятати.

Планова перевірка

Для успіху системи «8 × 8» потрібна особиста дисципліна, але вона також вимагає й підзвітності. Брак підзвітності — це найкоротший шлях до провалу у справі вивчення Писання напам'ять. Тому дуже важливо, щоб ви знайшли іншу людину, з якою ви зможете разом працювати над запам'ятовуванням Писання. Найкращий партнер для підзвітності — це людина, яка готова спонукати вас до старанної праці і словом, і власним прикладом. Ми помітили, що людям, які займаються вивченням Писання напам'ять без такого партнера, набагато важче. Пропонуємо вам попросити друга-християнина, співробітника, дружину або родича приєднатися до вас у справі вивчення Писання. Інша людина буде для вас значною підтримкою та допоможе вам правильно й ефективно використовувати систему «8 × 8», особливо під час запланованих перевірок.

День після кожної восьмиденної сесії (день 9) повинен відводитися на відпочинок від звичайного восьмигодинного розкладу. Протягом цього вихідного дня потрібно розповісти напам'ять останній вивчений блок або блоки своєму другові чи партнеру з підзвітності. Це називається плановою перевіркою. Після того, як перевірку буде успішно завершено, потрібно відновити свої заняття за звичайним восьмиденним планом і починати вчити напам'ять наступний блок. У системі «8 × 8» передбачається, що для перевірки буде вивчено напам'ять всього чотири-п'ять блоків тексту, інакше стає важко знайти достатньо часу для повторів та проведення перевірки вивченого. Відповідно до плану засвоєння вранці та ввечері доводиться повторювати величезну кількість віршів, і тому чотири блоки тексту — це цілком розумний шмат. Єдина причина включити ще й п'ятий блок може полягати у небажанні вивчати один блок окремо від ширшого контексту. Після того, як буде вивчена напам'ять вся книга, слід пройти перевірку і розповісти всі блоки своєму партнеру з підзвітності.

Планова перевірка є важливою, тому що вона допоможе вам відповідально ставитися до часу розмірковування та вивчення напам'ять. Крім того, вона є невеликим елементом примусу, аби ви дійсно вивчали Писання напам'ять, а не просто знайомилися з ним. Вашому партнерові не обов'язково проходити перевірку у той самий день, що й ви. Ви можете, якщо треба, почекати перед перевіркою ще один день, навіть якщо ваш партнер готовий. Крім того, вам двом не обов'язково вивчати напам'ять однаковий матеріал. Цілком може бути так, що ви, наприклад, вчите напам'ять Колосян, а ваш партнер — 1 Івана.

Кілька слів про засвоєння

Засвоєння є одним із найважливіших аспектів системи «8 × 8». Засвоїти означає утримувати вивчене в пам'яті. Звісно, у цьому випадку ми говоримо про утримання Писання. Регулярні зусилля до утримання в пам'яті вивченого тексту — це дуже важлива справа. Без таких зусиль те, що колись було свіжим і живим, з часом стане черствим і застояним. Якщо ви хочете серйозно взятися за вивчення Писання напам'ять, то було б логічно докласти трохи більше зусиль, аби утримати в пам'яті те, що ви запам'ятали. Тому система «8 × 8» містить інструкції із засвоєння матеріалу.

Після прочитання цих слів ще раз подивіться на запропонований приклад розкладу (с. 54). У таблиці ті клітинки, де місця Писання набрано курсивом, відповідають дням, коли слід працювати над засвоєнням матеріалу. Ви побачите, що робота над засвоєнням буде відбуватися вранці, ввечері та протягом останніх розпланованих восьми днів. Вона передбачає самостійне цитування самому собі того матеріалу, що був опрацьований раніше. Наприклад, закінчивши першу сесію за розкладом Послання до Филип'ян, ви повинні будете цитувати напам'ять Филип'ян 1 щоранку і щовечора протягом усієї другої восьмиденної сесії. А під час третьої восьмиденної сесії, запам'ятавши дослівно перші два розділи, ви будете кожен ранок і кожен вечір повторювати Филип'ян 1 і 2. Останні вісім днів відводяться на цитування всіх блоків з поточного розкладу — щоранку й щовечора. **Зауважте, що останні вісім днів дуже важливі, оскільки вони дають вам останню можливість повторити матеріал, перш ніж перейти до нового розкладу.**

Крім того, заплановані вихідні дні (вони позначаються як день 9), які використовуються тільки для перевірки, дають прекрасну можливість повторити раніше вивчені місця Писання та початкові словосполучення.

Приклади

Матеріал, поданий на наступних сторінках, наводиться як приклад для вивчення та використання. Тут ви побачите приклади розкладів, початкових словосполучень і текстів Писання. Перша група прикладів — це вивчення Послання до Филип'ян на поглибленому рівні. Друга група прикладів — це вивчення Євреїв 11 (лише одного розділу) на базовому рівні.

ЗРАЗОК РОЗКЛАДУ ДЛЯ РОЗМІРКОВУВАННЯ

Сесія 1	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок									Флп. 1
День	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	
Вечір									
Сесія 2	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 2
День	Флп. 2	Флп. 2	Флп. 2	Флп. 2	Флп. 2	Флп. 2	Флп. 2	Флп. 2	
Вечір	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	Флп. 1	
Сесія 3	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 3
День	Флп. 3	Флп. 3	Флп. 3	Флп. 3	Флп. 3	Флп. 3	Флп. 3	Флп. 3	
Вечір	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	Флп. 1, 2	
Сесія 4	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 4
День	Флп. 4	Флп. 4	Флп. 4	Флп. 4	Флп. 4	Флп. 4	Флп. 4	Флп. 4	
Вечір	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	Флп. 1, 2, 3	
Сесія 5	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	
День									
Вечір	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	Флп. 1, 2, 3, 4	

ПРИКЛАД СТОРІНКИ ПОЧАТКОВИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ

Пропонований формат для Писання та початкові словосполучення Филип'ян 1

1 Павло й Тимофій

- 2 благодать вам і мир
- 3 Дякую Богові своєму
- 4 і завжди у всякій молитві
- 5 за участь вашу
- 6 Я певний того
- 7 Бо то справедливо
- 8 Бо Бог мені свідок
- 9 І молюсь я про те**
- 10 щоб ви досліджували
- 11 наповнені плодів
- 12 Бажаю ж я, браття, щоб відали ви
- 13 бо в усій преторії
- 14 А багато братів у Господі
- 15 Одні, правда
- 16 а інші з любови
- 17 а інші через підступ**
- 18 Але що ж?

- 19 Бо знаю
- 20 через чекання й надію мою
- 21 Бо для мене
- 22 А коли життя в тілі
- 23 Тягнуть мене
- 24 А щоб полишатися
- 25 І оце знаю певно**
- 26 щоб ваша хвала
- 27 Тільки живіть згідно
- 28 і ні в чому не боячися
- 29 Бо вчинено вам
- 30 маючи таку саму боротьбу

Головні маркери

- 1 Павло й Тимофій
- 9 І молюсь я про те
- 17 а інші через підступ
- 25 І оце знаю певно

Роздруковану сторінку з початковими словосполученнями та текстами Писання можна обрізати та скласти до зручного розміру для використання протягом дня.

ПРИКЛАД СТОРІНКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПИСАННЯ

Пропонований формат для вивчення Писання — Филип'ян 1

- 1 **Павло й Тимофій**, раби Христа Ісуса, до всіх святих у Христі Ісусі, що знаходяться в Филипах, з єпископами та дияконами:
- 2 *благодать вам і мир від Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа!*
- 3 *Дякую Богові своєму при кожній згадці про вас,*
- 4 *і завжди в усякій молитві своїй за всіх вас чиню я молитву з радіщами,*
- 5 *за участь вашу в Євангелії від першого дня аж дотепер.*
- 6 *Я певний того, що той, хто в вас розпочав добре діло, виконає його аж до дня Христа Ісуса.*
- 7 *Бо то справедливо мені думати це про всіх вас, бо я маю вас у серці, а ви всі в кайданах моїх, і в обороні, і в утвердженні Євангелії спільники мої в благодаті.*
- 8 *Бо Бог мені свідок, що тужу я за вами всіма в сердечній любові Христа Ісуса.*
- 9 **І молюсь я про те**, щоб ваша любов примножалась ще більше та більше в пізнанні й усякім дослідженні,
- 10 *щоб ви досліджували те, що краще, щоб чисті та цілі були Христового дня,*
- 11 *наповнені плодів праведности через Ісуса Христа, на славу та на хвалу Божу.*
- 12 *Бажаю ж я, браття, щоб відали ви, що те, що сталося мені, вийшло більше на успіх Євангелії,*
- 13 *бо в усій преторії та всім іншим стали відомі кайдани мої за Христа.*
- 14 *А багато братів у Господі через кайдани мої посмілилися та ще більше відважилися Слово Боже звіщати безстрашно.*
- 15 *Одні, правда, і через заздрощі та колотнечу, другі ж із доброї волі Христа проповідують;*
- 16 *а інші з любови, знаючи, що я поставлений на оборону Євангелії;*
- 17 **а інші через підступ звіщають Христа** нещиро, думаючи, що додадуть тягару до кайданів моїх.
- 18 *Але що ж? У всякому разі, чи облудно, чи щиро, Христос проповідується, а тим я радію та й буду радіти.*
- 19 *Бо знаю, що це буде мені на спасіння через вашу молитву й допомогу Духа Ісуса Христа,*
- 20 *через чекання й надію мою, що я ні в чому не буду посоромлений, але цілою сміливістю, як завжди, так і тепер Христос буде звеличений у тілі моїм, чи то життям, чи то смертю.*
- 21 *Бо для мене життя то Христос, а смерть то надбання.*
- 22 *А коли життя в тілі то для мене плід діла, то не знаю, що вибрати.*
- 23 *Тягнуть мене одне й друге, хоч я маю бажання померти та бути з Христом, бо це значно ліпше.*
- 24 *А щоб полишатися в тілі, то це потрібніш ради вас.*
- 25 **І оце знаю певно**, що залишусь я, і пробуватиму з вами всіма вам на користь та на радощі в вірі,
- 26 *щоб ваша хвала через мене примножилася в Христі Ісусі, коли знову прийду я до вас.*
- 27 *Тільки живіть згідно з Христовою Євангелією, щоб, чи прийду я й побачу вас, чи й не будши почув я про вас, що ви стоїте в однім дусі, борючись однодушно за віру євангельську,*
- 28 *і ні в чому не боячися противників; це їм доказ загибелі, вам же спасіння. А це від Бога!*
- 29 *Бо вчинено вам за Христа добродійство, не тільки вірувати в Нього, але і страждати за Нього,*
- 30 *маючи таку саму боротьбу, яку ви бачили в мені, а тепер чуєте про мене.*

РОЗКЛАД ДЛЯ РОЗМІРКОВУВАНЬ НАД ЄВРЕЇВ 11

Сесія 1	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок									Євреїв 11:1–8
День	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	
Вечір									
Сесія 2	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:9–16
День	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	Євреїв 11:9–16	
Вечір	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	Євреїв 11:1–8	
Сесія 3	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:17–24
День	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	Євреїв 11:17–24	
Вечір	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	Євреїв 11:1–16	
Сесія 4	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:25–32
День	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	Євреїв 11:25–32	
Вечір	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	Євреїв 11:1–24	
Сесія 5	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:33–40
День	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	Євреїв 11:33–40	
Вечір	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	Євреїв 11:1–32	
Сесія 6	День 1	День 2	День 3	День 4	День 5	День 6	День 7	День 8	День 9
Ранок	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	
День									
Вечір	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	Євреїв 11:1–40	

ПОЧАТКОВІ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ ДО ЄВРЕЇВ 11

1 А віра

- 2 Бо нею засвідчені
- 3 Вірою ми розуміємо
- 4 Вірою Авель
- 5 Вірою Енох
- 6 Догодити ж без віри
- 7 Вірою Ной
- 8 Вірою Авраам

9 Вірою він перебував

- 10 бо чекав він міста
- 11 Вірою й Сара
- 12 Тому й від одного
- 13 Усі вони повмирали за вірою
- 14 Бо ті, що говорять таке
- 15 І коли б вони пам'ятали
- 16 Та бажають вони

17 Вірою Авраам

- 18 що йому було сказано
- 19 Бо він розумів
- 20 Вірою в майбутнє
- 21 Вірою Яків
- 22 Вірою Йосип
- 23 Вірою Мойсей
- 24 Вірою Мойсей

25 Він хотів краще страждати

- 26 Він наругу Христову вважав
- 27 Вірою він покинув Єгипет
- 28 Вірою справив він
- 29 Вірою вони перейшли
- 30 Вірою впали єрихонські мури
- 31 Вірою блудниця Рахав

32 І що ще

- 33 що вірою царства
- 34 силу огненну гасили
- 35 жінки діставали померлих своїх
- 36 а інші дізнали
- 37 Камінням побиті
- 38 Ті, що світ не вартий був
- 39 І всі вони

40 бо Бог

Головні маркери

- 1 А віра
- 9 Вірою він перебував
- 17 Вірою Авраам
- 25 Він хотів краще страждати
- 32 І що ще
- 40 бо Бог

СТОРІНКА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ЄВРЕЇВ 11

- 1 **А віра** то підстава *сподіваного*, доказ небаченого.
- 2 *Бо нею засвідчені* старші були.
- 3 *Вірою ми розуміємо*, що віки Словом Божим збудовані, так що з невидимого сталося видиме.
- 4 *Вірою Авель* приніс Богові жертву кращу, як Каїн; нею засвідчений був, що він праведний, як Бог свідчив про дари його; нею, і вмерши, він ще промовляє.
- 5 *Вірою Енох* був перенесений на небо, щоб не бачити смерті; І ЙОГО НЕ ЗНАЙШЛИ, БО БОГ ПЕРЕНІС ЙОГО. Бо раніш, як його перенесено, він був засвідчений, що Богові він догодив.
- 6 *Догодити ж без віри не можна*. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а *тим*, хто шукає Його, Він дає нагороду.
- 7 *Вірою Ной*, як дістав був об'явлення про те, чого ще не бачив, побоявшись, зробив ковчега, щоб дім свій спасти; нею світ засудив він, і став спадкоємцем праведности, що з віри вона.
- 8 *Вірою Авраам*, покликаний на місце, яке мав прийняти в спадщину, послухався та й пішов, не відаючи, куди йде.
- 9 **Вірою він перебував** на Землі Обіцяній, як на чужій, і проживав у наметах з Ісаком та Яковом, співспадкоємцями тієї ж обітниці,
- 10 *бо чекав він міста*, що має підвалини, що Бог його будівничий та творець.
- 11 *Вірою й Сара* сама дістала силу прийняти насіння, і породила понад час свого віку, бо вірним вважала Того, Хто обітницю дав.
- 12 *Тому й від одного*, та ще змертвілого, народилось так багато, ЯК ЗОРІ НЕБЕСНІ Й ПІСОК НЕЗЧИСЛЕННИЙ КРАЙ МОРЯ.
- 13 *Усі вони повмирали за вірою*, не одержавши обітниць, але здалека бачили їх, і повітали, і вірували в них, та визнавали, що вони на землі чужаниці й прихоськи.
- 14 *Бо ті, що говорять таке*, виявляють, що шукають батьківщини.
- 15 *І коли б вони пам'ятали* ту, що вийшли з неї, то мали б були час повернутись.
- 16 *Та бажають вони* тепер кращої, цебто небесної, тому й Бог не соромиться їх, щоб звати Себе їхнім Богом, бо Він приготував їм місце.
- 17 **Вірою Авраам**, випробовуваний, привів був на жертву Ісака, і, мавши обітницю, приніс однородженого,
- 18 *що йому було сказано*: В Ісакові буде насіння тобі.
- 19 *Бо він розумів*, що Бог має силу й воскресити з мертвих, тому й одержав його на прообраз.
- 20 *Вірою в майбутнє* поблагословив Ісак Якова та Ісава.
- 21 *Вірою Яків*, умираючи, поблагословив кожного сина Йосипового, і схилювався на верх свого жезла.
- 22 *Вірою Йосип*, умираючи, згадав про вихід синів Ізраїлевих та про кості свої заповів.
- 23 *Вірою Мойсей*, як родився, переховувався батьками своїми три місяці, бо вони бачили, що гарне дитя, і не злякались наказу царевого.
- 24 *Вірою Мойсей*, коли виріс, відрікся зватися сином дочки фараонової.
- 25 **Він хотів краще страждати** з народом Божим, аніж мати дочасну гріховну потіху.
- 26 *Він наругу Христову вважав* за більше багатство, ніж скарби єгипетські, бо він озирався на Божу нагороду.
- 27 *Вірою він покинув Єгипет*, не злякавшись гніву царевого, бо він був непохитний, як той, хто Невидимого бачить.
- 28 *Вірою справив він Пасху* й покроплення крові, щоб їх не торкнувся той, хто погубив первороджених.

29 Вірою вони перейшли Червоне море, немов суходолом, на що спокусившись єгиптяни, потопились.

30 Вірою впали єрихонські мури по семи-деннім обходженні їх.

31 Вірою блудниця Рахав не згинула з невірними, коли з миром прийняла вивідувачів.

32 **І що ще** скажу? Бо не стане часу мені, щоб оповідати про Гедеона, Варака, Самсона, Ефтая, Давида й Самуїла та про пророків,

33 що вірою царства побивали, правду чинили, одержували обітниці, пащі левам загороджували,

34 силу огненну гасили, утікали від вістря меча, зміцнялись від слабости, хоробрі були на війні, обертали в розтіч полки чужоземців;

35 жінки діставали померлих своїх із воскресіння; а інші бували скатовані, не прийнявши визволення, щоб отримати краще воскресіння;

36 а інші дізнали наруги та рани, а також кайдани й в'язниці.

37 Камінням побиті бували, допитувані, перепилювані, умирали, зарубані мечем, тинялися в овечих та козячих шкурах, збідовані, засумовані, витерпілі.

38 *Ті, що світ не вартий був їх*, тинялися по пустинях та горах, і по печерах та проваллях земних.

39 *І всі вони*, одержавши засвідчення вірою, обітниці не прийняли,

40 **бо Бог** передбачив щось краще про нас, щоб вони не без нас досконалість одержали.